

İçindekiler

Önsöz	
Teistik Argümanlar	
I. KOZMOLOJİK ARGÜMAN	
Termodinamiğin İkinci Yasası	
Evren Genişlemektedir	
Big Bang'den Kalan Radyasyon	
Büyük Galaksi Çekirdekleri	
Einstein'ın Genel İzafiyet Teorisi	
Tanrı'yı Kim Yarattı?	
II. TELEOLOJİK/EREKBİLİMSEL ARGÜMAN	
Evrenin Dizaynı	
Hayatın Dizaynı	
Evrin Kavramı	
İlk Canlı Yaşam Formu	
Mikro-Evrin mi Makro-Evrin mi?	
Kambriyen Patlaması	
III. 'AHLAK' ARGÜMANI	
Euthypron İkilemi (İlahi Buyruk Teorisi)	
IV. İSA MESİH	
Deizmden Mesih'e	
Kaynakça	

ÖNSÖZ

Çoğumuz “bilim ve din çatışır mı?” şeklindeki tartışmaları duymuştur; bilim adına ve din adına iki tarafın tartışmalarını izlemiş ya da okumuştur.

Gerçekte bilimsel her buluş ve ilerleme, bizlerin Tanrı’ya olan hayranlığımızı güçlendiren şeylerdir. Çünkü bilim Tanrı’nın yarattığı materyalleri araştırır (ölçer). Bu yüzden bilim Tanrı’yı açıklamak zorunda da değildir.

Diğer yandan Kutsal Kitap bilimsel sorulara cevap vermek için yazılmamıştır. Şu ana kadar yapılan mevcut tartışmalar bilim ve dinin çatışması gibi görünmekten uzak olsa da, bu konu, dini küçümseyen ve Tanrı’yı tanımayan bilim insanlarının iki farklı konuyu çatışıyor gibi gösterme çabalarından öte gidememiştir.

Bu türden tartışmalar bazen çatışan şeylerin tezler mi yoksa tartışmacı tarafların kendi karakteri mi diye düşünmemize sebep olsa da; mevcut tartışmaların bizlere hatırlattığı güzel bir şey vardır: İnsanın Tanrı’ya ihtiyacı olduğu gibi, bilime de ihtiyacı vardır.

Bu çalışma mevcut tartışmalarda bilim adına karşı çıkılan Tanrı’nın veya Kutsal Kitap’ın hiç de kolay alt edilebilir bir konu olmadığını ispat etmektedir.

Bu yüzden, belli mantıksal ölçütler ve ölçülebilir disiplinlerle çalışan bilimin, zaman içerisinde açıklayamadığı, insan aklının ve kavrayışının ötesinde bir konu olan Tanrı’yı kendisine rakipmiş gibi görmekten vazgeçeceğine inanıyorum.

Bilim teoriler ve tezlerle kendi alanları içinde ilerledikçe, dindar insanlar da bilimin tezlerini ya da teorilerini okumaktan hoşnutluk duyacaklardır. Çünkü Tanrı’nın yarattığı evrene dair olan buluşlar veya tezler dindar insanlar için gözle görülebilen bu yaratılış (gökyüzü, yıldızlar, denizler, canlılar v.s.) kadar Tanrı’ya yönelik hayranlığı güçlendiren olgular olmaya devam edecektir.

İlhan Keskinöz

TEİSTİK ARGÜMANLAR

Günümüzde, hem Batı hem de Doğu dünyasında pek çok insan ilim ve dinin çelişip çelişmediğini sorgulamakta; akademik çevrelerde ve sosyal hayatın birçok alanında kutuplaşmalar olmaktadır. Özellikle son bir yüzyılda teknolojik ve bilimsel keşiflerin de hızlanması ile birlikte insanlarda “Artık Tanrı’ya ihtiyacımız yok!” gibi bir algı oluşmakta ya da oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Birçok ateist bilim insanı, inançlı olanları “boşlukların tanrısı”na inanmakla suçlamaktadır. Bu bilim insanlarının iddialarına göre inançlı insanlar, izah edemedikleri, bilimin henüz çözemediği fenomenlerden dolayı ortaya çıkan boşlukları “Tanrı” ile doldurmakta; “Tanrı yapıyor!” diyerek işin içinden çıkmaktadırlar. Aynı eski çağlarda insanların doğa olaylarını idrak edemeyip her olaya bir tanrı adı vermesi (şimşekler tanrısı, güneş tanrısı vs.) gibi. Tanrı inancını bilimin dışına itmek isteyen bu bilim insanları argümanlarını şu şekilde devam ettirirler; “Bilindiği üzere günümüzde çok tanrılı dinler, yerini büyük ölçüde tek tanrılı dinlere bırakmıştır. İnsanlar da; hayatın, maddenin, türlerin kökeni gibi sorulara anında bir cevap üretemedikleri için ‘Tanrı yaptı’ diyerek işin içinden çıkmaktadırlar. Biz ise işin kolayına kaçmıyoruz ve cevap henüz bulunamasa da sebep-sonuç ilişkisi gözeterek bilim içerisinde araştırılmalara devam ediyoruz.”

Her ne kadar görünüşte bilim adına bu kadar karşı çıkmalar olsa da din adamları, inanç savunucuları ve her bilim dalından inançlı bilim insanları hummalı bir şekilde bu itham ve argümanlara cevaplar vermek için kitaplar, makaleler yazmakta; radyo ve televizyon programları yapmakta, seminer ve konferanslar düzenlemekte ve niçin bir Tanrı’ya inandıklarını mantıksal, bilimsel ve ruhsal nedenleri ile açıklamaktadırlar. Ayrıca Tanrı inancının bilim yapmaya engel olmadığı gibi aksine Orta Çağ sonrası kiliselerin kurmuş oldukları üniversitelerde yetişen bilim insanları sayesinde günümüzdeki modern bilime ulaşıldığını, modern bilimin babaları sayılan Isaac Newton, Galileo Galilei, Nicolaus Copernicus, Francis Bacon, Blaise Pascal vs. gibi temel isimlerin her zaman inançlarını koruduklarını dile getirmektedirler.

Din tartışmalarının daha özgürce yapılabildiği Batı ülkelerinde, bu iki karşıt grup birçok platformda bir araya gelerek, uzun bilimsel tartışmalara girmektedirler. Bu programlar kayda alınıp birçok farklı formda sosyal medya üzerinden ve basılı yayın olarak halka ulaştırılmaktadır.

Bizler ise bu eserde Tanrı inancına sahip bilim insanlarının inançlarının kaynağı olarak sundukları dört ana argümanı en öz şekilde okurlarımıza sunmaya çalıştık. Ancak bir Mesih imanlısı olarak şunu önemle belirtmek isterim ki; biz her ne kadar mantıksal olarak Tanrı'nın varlığını ispat edebilmek yahut edememek de, siz sevgili okurlarımız Yaşayan Diri Tanrı'nın kapısını O'nunla konuşarak, dua ederek çalabilirsiniz.

Bu kitap Tanrı'nın varlığına dair şüphelerinizi ortadan kaldıracak, en azından Tanrı'nın kapısını cesaretle çalmanızı sağlayacak güçtedir. Kutsal Kitap'ta (Tevrat-Zebur-İncil) bizzat "sevgi" olduğunu öğrendiğimiz Tanrı; bizleri kendi suretinde ve benzerliğinde, kendisiyle paydaşlık için yaratmıştır ve kendisini bizlere göstermek istemektedir.

Temel argümanlar dört tanedir:

1. Kozmolojik Argüman (Evrenin Başlangıcı)
2. Teleolojik/Erekbilimsel Argüman (Antropik Açıdan)
3. Ahlak Argümanı
4. İsa Mesih

I. KOZMOLOJİK ARGÜMAN (EVRENİN BAŞLANGICI)

“İlimsiz din topal, dinsiz ilim kördür.” -Albert Einstein.

1916’da Einstein’ın yaptığı hesaplamalar “Genel İzafiyet Teorisi”ni doğruluyordu. Buna göre madde ezeli değildir, aksine her şeyin; zamanın, uzayın ve maddenin kesin bir başlangıcı vardır.

Genel İzafiyet Teorisine göre evrenin genişliyor olması gerekiyordu. Bunun ispatı da 1927’de 250 cm çapında, kendi adını taşıyan teleskopuyla Edwin Hubble tarafından yapıldı. California Mount Wilson Rasathanesinde Hubble, gözlemlenebilir her galaksi ışıklarında “kırmızıya kayma” (red shift) tespit etti. Bu tespite göre, evrenin geçmiş bir zaman noktasında başlayıp genişlediği ortaya çıkmıştı. 1929 yılında Einstein, Mount Wilson’a giderek bu durumu kendisi de gözlemledi. Artık Einstein bile kendi dileği olan ezeli bir evren fikrini savunamazdı. Bundan sonra Einstein, tek isteğinin Tanrı’nın evreni nasıl yarattığını anlamak olduğunu belirtmiştir. Artık o ya da bu fenomen ile yahut şu veya bu elementin tayfi ile ilgilenmediğini; tek ilgilendiği şeyin Tanrı’nın evreni yaratırken düşüncelerinin ne olduğunu anlamaya çalışmak olduğudur.

Einstein’ın İzafiyet Teorisi, kozmolojik (gökbilimsel) argümanın en temel dayanağıdır. Bunu biraz daha açacak olursak mantık şu şekilde ilerlemektedir:

1. Başlangıcı olan her şeyin bir (başlatıcı) nedeni vardır.
2. Evrenin bir başlangıcı vardır.
3. Evrenin bir nedeni / başlatanı vardır.

Bir argümanın doğru olabilmesi için tüm önermelerin doğru olması gerekir. Buradaki her üç önermeye sırayla bakalım:

Birinci önerme, “Başlangıcı olan her şeyin bir başlatıcı nedeni vardır.”; bu “Nedensellik Kanunu”dur ve bilimin en temel prensiplerindedir. Nedensellik Kanunu olmadan bilim yapmak imkansızdır. Modern Bilimin babalarından Francis Bacon (1561-1626) “Gerçek bilgi nedenleriyle bilinen bilgidir” der. Başka bir deyişle bilim, nedenleri araştırmaktır. Bilim insanların yaptıkları budur; kısacası neyin neye sebep olduğunu keşfetmektir. Eğer bir kimse size “ben Nedensellik Kanununa inanmam” derse, ona sadece “Buna ne sebep oldu?” diye sorabilirsiniz. Şüpheli David Hume (1711-1776) bile şöyle yazmıştır: “Ben hiçbir zaman hiçbir şeyden bir şeylerin ortaya çıktığını iddia edecek kadar absürt bir sav iddia etmedim.” Nedensellik Kanunu genel kabul görür ve inkâr edilemezdir. Bu yüzden birinci önerme doğrudur.

İkinci önerme doğru mu? Evrenin bir başlangıcı var mı? Bir neden aramamıza gerek yok. Eğer evren varsa ki var öyleyse evrenin ortaya çıkmasının bir nedeni olmalıdır.

Einstein’a kadar evrenin ezeli olduğu inancı ateistler için teselli kaynağıydı, böylece varlıkları için bir neden aramaları gerekmiyordu. Ancak o günden bu yana bilim insanların “Big Bang“ (Büyük Patlama) diye adlandırdıkları evrenin başlangıcı teoremine dair beş önemli delil keşfedilmiştir. Bu beş delilin her biri tek başına Big Bang’i ispat etmeye yeterlidir.

Big Bang’i yani başlama noktasını (hatta 0 noktası da denebilir) ispat eden beş delil:

Termodinamiğin İkinci Yasası

Termodinamik, madde ve enerjiyi inceler. İkinci kanunun başka birtakım hususlarla birlikte belirttiği şudur: “Evren kullanılabilir enerjisini yakmaktadır.” (Entropi) Her geçen an evrendeki enerji miktarı azalmaktadır, bu da bilim

insanlarını kaçınılmaz bir sonuca götürmüştür; bir gün enerji tamamen bitecek ve evren ölecektir. Sürekli çalışan bir araba gibi bir gün benzini bitecektir.

“Bu, nasıl oluyor da evrenin bir başlangıcı olduğunu gösteriyor?” diye sorabilirsiniz. Termodinamiğin Birinci Kanunu, evrendeki enerjinin sabit olduğunu söyler, Bir arabanın deposundaki benzin gibi. Şimdi, eğer arabanızda sabit bir miktarda benzin varsa (Birinci Kanun) ve hareket ettiği müddetçe benzin harcıyorsa (İkinci Kanun), sonsuz bir zaman önce çalıştırdığınızı nasıl söyleyebilirsiniz? Şimdiye kadar çoktan benzini bitmiş olurdu. Aynı şekilde evren de ezelden (sonsuz zaman boyunca) beri hareket ediyor olamaz, çünkü çoktan enerjisi tükenmiş olurdu. Bu da evrenin ezeli olmadığını ve bir başlangıcı olduğunu gösterir.

Bir başka örnek olarak ise tüm gece yanık bırakılan bir el feneri düşünebilirsiniz. Fener, sabaha kadar ya ışığının gücünü kaybeder ya da tamamen söner. Evren de sönmeye başlayan el feneri gibidir. Belli bir zamandan daha fazla yani sonsuzluktan beri yanıyor olamaz. Eğer yanıyor olsaydı çoktan sönmüş yani şeklini ve düzenini kaybedip ölmüş olurdu. Örneğin güneş beş milyar yıl yaşındadır, içindeki hidrojen depoları güneşin on milyar yıl daha parlamasına yetecek kadardır. Ondan sonra yakıtı tükenecek ve ölecektir.

Evren Genişlemektedir

İyi olan bilimsel teoriler, henüz gözlemlenmemiş fenomenleri önceden tahmin edenlerdir. İzafiyet Teorisi de evrenin genişlediğini önceden tahmin etti. Ancak efsane Astronom Edwin Hubble, teleskobuyla 1927’de bunu teyit edene kadar tahmin olarak kaldı. Big Bang teorisini 1920’lerde ilk formüle eden kişi Belçikalı bir rahip ve kozmolog olan George Lemaitre (1884-1966) olmuştur.

“Genişleyen evren, nasıl oluyor da bir başlangıcı ispat ediyor?” diye soruyorsanız, şu şekilde izah edebiliriz: Eğer evrenin oluşumunu bir video kaydı olarak terse alarak izleyebilseydik, tüm evrenin sıkışarak bir noktaya; bir golf topundan daha küçük, hatta toplu iğne başından daha küçük ve hatta matematiksel ve mantıksal olarak neredeyse yokluğa kadar (ne uzay, ne zaman, ne madde) küçüldüğünü görecektik. Küçük bir örnek vermek gerekirse; elinizde bir balon olduğunu

düşünün, balonu şişirmeden önce balonun üzerine kalemle noktalar koyun ve şişirmeye başlayın. Balon şiştikçe noktalar birbirlerinden belli hız (nefesinizin hızı) ve oranda uzaklaşacaklardır. Videoyu terse sardığınızda ya da balonun havasını boşalttığınız da noktalar tekrar bir araya toplanacaklardır.

Başka bir deyişle hiçbir şey yoktu, sonra ansızın bir “BANG“ ve bir şey ortaya çıktı, tüm evren varlık alemine patladı. Ve bu evren içindeki tüm yıldızlar ve galaksiler belli bir noktadan dışarı doğru belli bir hızla uzaklaşmaktadırlar. Bu genel olarak bilinen Big Bang’dir.

Şunu gözden kaçırmamız gerekir ki evren boş bir uzaya genişlemiyor. Uzayın kendisi genişliyor ve Big Bang’den önce uzay da yoktu. Şunu anlamamız da çok önemlidir ki evren, mevcut olan maddelerden ortaya çıkmış değildir. Big Bang’den önce madde de yoktu. Aslında, Big Bang’den önce “önce” de yoktu. Çünkü Big Bang’e kadar zaman da yoktu. Evren (zaman-uzay-madde) tamamen yokluktan bir anda ortaya çıkmış, var olmuş ve genişlemektedir.

Günümüzde bazı ateist bilim insanları “yokluk” kavramının üzerine giderek teoriler üretmeye çalışmışlardır. Bu hususta inançlı bilim insanları ise yaptıkları yorumlarda basitçe bu bilim insanlarının yokluğu tam kavrayamadıklarını söylerler. Aristo, yokluğun şöyle bir tarifini vermiştir: “Yokluk, taşların hayal ettikleri şeydir.” Evet, yokluk gerçekten hiçbir şeyin olmamasıdır ne zaman ne uzay ne de madde ne de herhangi bir yasa... Kısaca, Big Bang gibi muazzam derecede hassas bir patlama ile bütün bilinen ve gözlemlenebilen varlık alemi ortaya çıkmıştır.

Big Bang’den Kalan Radyasyon

Big Bang için bu üçüncü delil ise 1965’de kazara ortaya çıkarılmıştır. Arno Penzias (Radio Astronom ve Fizikçi) ve Robert Wilson (Astronom), New Jersey’deki Bell Laboratuvarlarında bir akşam çalışırken antenlerinde tuhaf bir radyasyon saptadılar. İlk önce bu duruma, kuşların antenlerin üzerine düşen dışkılarının sebep

olabileceğini düşündüler. Ancak anten alıcılarını temizliklerden sonra bile hala her yönden bu radyasyonun geldiğini farkettiler. Keşif, bu iki bilim insanına 1978’de Fizik Nobel Ödülü kazandırarak geçtiğimiz yüzyılın en büyük keşfi sayıldı. Penzias ve Wilson, Big Bang’deki havai fişek patlamasının “radyasyonsal ardıl parlaklığını” (radiation afterglow) keşfettiler.

Ünlü Astronom Robert Jastrow da bu buluşu şu şekilde ele almıştır: “Bu ateş topu radyasyonunu izah edecek Big Bang’den başka bir teori bulunamadı. Son Kuşkucu Thomas’ı da ikna eden düğüm noktası, Penzias ve Wilson’un buldukları radyasyonun tam da büyük bir patlamanın ısı ve ışığının yaratacağı şekilde dalgaboyu kalıbını taşımasıdır...” Bu buluşun sonucu olarak “Sabit Durum Teorisi“ (Steady State - Evrenin Ezeliyeti) yani evrenin her zaman var olduğu inancı artık savunulamaz durumdaydı.

Büyük Galaksi Çekirdekleri

Evrendeki tahmin edilen genişleme ve ardıl parlamayı tespit ettikten sonra bilim insanları, Big Bang’i doğrulayacak başka bir ön tahmine gözlerini çevirdiler. Eğer Big Bang gerçekten olduysa, Penzias ve Wilson’ın buldukları radyasyonun ısısında hafif değişimler, dalgacıklar olmalıydı. Bu dalgacıklar maddenin bir araya toplanarak galaksileri oluşturmalarını sağlamış olacaktı. Eğer bu keşfedilirse evrenin bir başlangıcının olduğunun dördüncü delili de ortaya çıkacaktı.

1989’da NASA, COBE (Cosmic Background Explorer) adını verdikleri 200 milyon dolarlık bir uyduyu uzaya gönderdi. COBE, çok hassas ölçüm sistemleri taşıyordu. Bu uydu, arka plan radyasyonundaki ısı dalgalanmalarını ve hassaslık derecelerini ölçecekti.

1992’de proje lideri Astronom George Smoot, tüm dünya gazetelerine de taşınan şok ve heyecan içinde yaptığı açıklamasında şu ifadeleri kullandı: “Eğer dindar biriyseniz, sanki Tanrı’nın yüzüne bakıyor gibisiniz!” Chicago Üniversitesinden Astrofizikçi Michael Turner, daha az heyecanlı değildi ve “Bu buluşun kıymeti asla

yeteri kadar ifade edilemez. Evrenin Kutsal Kasesi'ni buldular!" dedi. Cambridge'de Astronom Stephen Hawking de Şu ifadeleri kullandı: "Bu buluş, yüzyılın ve hatta belki tüm zamanların en büyük buluşu!"

COBE ne bulmuştu da bu kadar büyük sitayiŐe sebep olmuştu?

COBE, sadece dalgacıkları bulmakla kalmadı fakat bilim insanları rakamlarda gördükleri kesinlik karşısında hayretler içerisindeydiler.

Dalgacıklar Şunu gösteriyordu; evrenin patlama Őiddeti ve dolayısıyla genişlemesi o kadar hassas ayarlanmıştı ki maddenin toplanarak galaksiler oluŐturmasına izin veriyor, fakat evrenin tekrar içine çökerek kapanmasını önlüyordu. Patlamanın Őiddetinde daha güçlü ya da zayıf ufak bir sapma olsaydı bugün burada olmazdık. Doğrusu dalgalanmalar o kadar hassaslardı ki Smoot onları "evrenin yaratılıŐındaki makine izleri" ve "Yaratıcı'nın parmak izleri" diye adlandırmıŐtı.

COBE'nin çektiği kızılötesi (infrared) fotoğraflar; günümüzden çok öncesinden gelen, evrenin ilk oluŐumundan sonra galaksilere dönüşecek olan maddelerin fotoğraflarıydı. Bu maddeyi Smoot "tohumlar" (seeds) diye adlandırdı. Bu "tohumlar" saptanan en büyük yapıydılar. En büyüğü, bugün bilinen evrenin üçte birini kaplayacak kadar büyüktü. Bu 10 milyar ışık yılı genişliğinde demektir. Şimdi bu buluşun, bilim insanları arasında neden bu kadar büyük bir etkiye sebep olduğu daha iyi anlaşılıyordur sanırım.

Einstein'ın Genel İzafiyet Teorisi

İzafiyet Teorisi, evrenin bir başlangıcı olduğunun beŐinci delilidir ve buluşlar evrenin ezeli olduğu fikrinin sonu olmuştur. Teorinin kendisi beş ondalığa kadar kesin bir Şekilde ispatlanmıştır. Buna göre zaman, uzay ve maddenin kesinlikle bir başlangıcı olması gerekmektedir ve bu üçü birbirlerine bağlıdırlar, yani biri olmadan diğeri olamaz.

Bilim insanları Einstein'ın Genel İzafiyet (Görelilik) Teorisinden yola çıkarak evrenin genişlemesini, radyasyonun ardıl ıŐılıtısını ve büyük galaksi çekirdeklerini

keşfettiler. Buna termodinamiğin ikinci kanununu da eklerseniz evrenin bir başlangıcı olduğuna beş sağlam delil getirmiş olursunuz.

Önermelere geri dönecek olursak; ilk iki önerme ispat edildiğine göre üçüncü önerme çıkarıma dönüşecek kendiliğinden kabul edilecektir. Çünkü üçüncü önerme, ilk iki önermenin doğal sonucudur, çıkarımdır. Başlangıcı olan her şeyin bir başlatıcısı vardır. Evrenin bir başlangıcı vardır, öyleyse evrenin bir başlatıcısı olmalıdır. Bu başlatıcı, Aristo'nun tabiriyle "hareket ettireni olmayan ilk hareket ettirici" yani uzay, zaman ve maddenin dışında sonsuz güce ve ilme sahip ruhsal bir varlık olmalıdır. Bu tanım, felsefe ve dinlerdeki "Tanrı" teriminin karşılığıdır. Bu noktada bilim, "Tanrı" dediği zaman herkesin sağduyuyla anladığı ve bildiği bir yaratıcıyı işaret etmektedir.

Tanrı'yı Kim Yarattı?

Bulunan uzay, zaman ve maddenin başlangıcına dair delillerin ışığında, başlatıcının uzay, zaman ve evreninin dışında olması gerekir. Başlatıcının Tanrı olduğu ileri sürüldüğünde ateistler genellikle çok eski bir soruyu dile getiriler; "Öyleyse Tanrı'yı kim yarattı? Her şeyin bir sebebi var ise ve durum böyleyse Tanrı'nın da bir sebebi olmalı, öyleyse Tanrı'ya da bir neden olan vardır!"

Bu soru aslında nedensellik kanununu ne kadar ciddiye aldığımızı göstermektedir. Aslında doğrusu şudur ki; nedensellik kanunu her şeyin bir sebebi vardır demez. Her ortaya çıkan olgunun, her oluşun bir sebebi vardır der. Tanrı oluşmamıştır. Tanrı'yı bir yapan yoktur. "Tanrı" terimi zaten bunu önerir; Tanrı kavramının tanımı kendisinden var olan, başlangıcı olmayan, bir yapanı olmayan, her zaman var olan demektir. Akıl ve kudret sahibi yaratıcı. Tanrı'nın bir başlangıcı olmadığı için bir yapanı/yaratıcısı da olması gerekmez.

Ateistler, aynı mantığı madde için de kullanmak isterler. Doğru eğer maddenin başlangıcı olmasaydı onun da bir yaratıcısı olması gerekmezdi. Ancak yukarıda saydığımız ve daha birçok nedenden dolayı madde, zaman ve uzay ezelidir diyemeyiz.

İşin özüne indiğinizde bir şeyin varlığının iki sebebi vardır:

1. O şey her zaman vardır, bu yüzden bir sebebi yoktur.
2. O şeyin bir başlangıcı vardır ve var oluşunun bir başlatıcısı, nedeni vardır. (Kendi kendine var oldu diyemeyiz çünkü kendini yapmak için ilk önce olması lazım. Tuhaf ve saçma bir önerme!)

Aristoteles de kendi düşüncesiyle bu noktaya ulaşmış ve Tanrı'dan, bir yapıcısı olmayan bir yapıcı ya da hareket ettiricisi olmayan ilk -devindirici- hareket ettiriciden (unmoved mover) yani ilk sebep olarak bahsetmiştir.

Öyleyse nedir bu ilk sebep? Burada hemen bir Kutsal Kitap 'a başvuracağımızı düşünebilirsiniz ama bu gerekmez. Doğru, Einstein "dinsiz ilim topal, ilimsiz din kördür!" dedi ve din, ilimle bilgilendirilir ve doğrulanır ancak şimdiye kadar "Kozmolojik Argümanlarda" yaptığımız gibi hala bu ilk sebebin daha başka karakteristik özelliklerini bilimle ortaya koyabiliriz.

Bulunan keşif ve delillere dayanarak bu ilk sebep şöyle olmalıdır;

- Hayatı kendinde olan, zaman, uzay ve madde dışında olan, (Bu ilk sebep zaman, uzay ve maddeyi yarattığı için bunların dışında olmalıdır) başka bir deyişle sınırları olmayandır, sonsuzdur.
- Hayal edilemeyecek kadar güçlüdür, tüm evreni hiçbir şeyden yaratmıştır.
- Harikulade ilme sahiptir ki evreni bu kadar muazzam bir detay ve kesinlikle yaratmıştır. (Bu konuyu daha detaylandıracağız.)
- Bir tercih yaptığı ve her şeyi muazzam şekilde ayarlayarak hiçlikten varlığa getirdiği için "kişilik" sahibi olmalıdır.

Bu karakteristik özellikler tam da teistlerin Tanrı için atfettikleri özelliklerdir ve bir dinden alınmamışlardır.

II. TELEOLOJİK/EREKBİLİMSEL ARGÜMAN (ANTROPİK AÇIDAN)

Evrenin Dizaynı

“Sadece bilimden hiçbir şey anlamayan bir çaylak bilimin dini sildiğini söyler. Eğer gerçekten bilimi incelerseniz sizi Tanrı’ya yaklaştırdığını göreceksiniz.” - James Tour (Kimya ve Nanoteknoloji Profesörü)

Bu delil, teknik olarak “Teleolojik Argüman” diye adlandırılır. Teleolojik kelimesi Grekçe dizayn/tasarım manasına gelen “telos” kelimesinden türetilmiştir. Kalam ya da erekbilimsel olarak da adlandırılır.

Argüman şöyle dizilir:

1. Her tasarımın bir tasarımcısı vardır.
2. Evren çok büyük ve karmaşık bir tasarımdır.
3. Öyleyse evrenin bir tasarımcısı vardır.

Isaac Newton (1642-1727), Güneş Sisteminin harika dizaynına bakarken Teleolojik Argümanı doğrularcasına hayranlıkla şunları söylemiştir: “Bu harikulade güzel güneş, gezegenler ve göktaşları sistemi ancak çok bilge ve güçlü bir varlığın görüş ve egemenliğinden çıkmış olabilir.”

Bu argümanı güçlü yapan kişilerden biri William Paley’dir (Filozof 1743-1805). Paley’in “her saatin bir saatçi ustası vardır” ifadesi bu argümanı ünlü yapmıştı. Elimize herhangi bir saat alsak bunun kendi kendine ortaya çıktığını, içindeki düzenin kendi kendine oluştuğunu iddia edemeyiz. Bir ustası, tasarımcısı olmalıdır. Doğadaki şuarsuz kuvvetler olan rüzgâr, yağmur, deprem, erozyon, şimşekler ya da bunların değişik bir bileşiminin bu saati yarattığını söyleyemeyiz. Kesinlikle biliriz ki şuurlu, zekâ sahibi bir varlık bu saatin yapıcısıdır.

İşte bilim insanları, bugün evrenin bu saatten çok daha mükemmel ve hassas ölçülerle dizayn edildiğini göstermektedirler. Doğrusu evren o kadar hassas kurulmuştur ki dünyada hayat oluşabilmesi ve devam edebilmesi için koşulları

sağlamıştır; bu olguya antropik ilke denmektedir. Dünya adlı gezegen bir düzine imkânsız ve birbirine bağlı hayatı destekleyen koşulları içerir ki bu onu, uçsuz bucaksız ve tehlikeli evrende bir vaha olmasını sağlar.

Bu yüksek derecede hassas ve birbirine bağlı çevresel koşullar “*antropik sabitler*” olarak adlandırılırlar ve “*antropik prensipler*”i oluştururlar.

Nasıl ki bir uzay mekiği astronotların uzayda hayatta kalabilmeleri için tasarlanmışsa bizim için de dünya böyle özenle tasarlanmış bir uzay mekiği gibidir. Dünyadaki hayatın devamını sağlamak için genel geçer, basit ve şans eseri oluşmuş birkaç sabit değil, aksine ince ayarlanmış ve hassas şekilde tasarlanmış 100’den fazla sabitler gerekmektedir. Bunların en önemlilerinin bir kısmını sıralayacağız;

1. **Oksijen Seviyesi:** Dünyadaki oksijen seviyesi %21’dir. Bu seviye bir antropik sabittir ve dünyadaki hayatın devamı için hassas bir şekilde ayarlanmıştır. Eğer oksijen seviyesi %25 olsaydı, sürekli ve ani yangınlar çıkardı. Eğer %15 seviyesinde olsaydı, insanlar boğulurlardı. (Ayrıca; atmosferdeki nitrojen, karbon dioksit ve ozon seviyelerinin her biri birer antropik sabittirler.)
2. **Atmosfersel Geçirgenlik:** Atmosferin geçirgenlik derecesi bir antropik sabittir. Eğer atmosfer daha az geçirgen olsaydı yeteri kadar güneş radyasyonu yeryüzüne ulaşamazdı ve yeteri kadar güneş ışığı ve ısısı alamazdık. Eğer daha çok geçirgen olsaydı bu sefer de aşırı radyasyona maruz kalırdık.
3. **Karbondioksit Seviyesi:** Atmosferdeki CO₂ seviyesi yaklaşık %27’dir. Eğer daha yüksek bir seviyede olsaydı, kaçak sera etkisi oluşturacaktı ve hepimiz yanacaktık. Eğer daha düşük olsaydı bu sefer de bitkiler fotosentez yapamayacak ve hepimiz boğulacaktık.
Kaçak sera etkisi; bir gezegenin atmosferi, gezegenden çıkan termal radyasyonu engellemeye yetecek miktarda sera gazı içerdiğinde, gezegenin soğumasını ve yüzeyinde sıvı su bulunmasını engellediğinde oluşur.
4. **Nem Oranı:** Eğer atmosferdeki su buharı yani nem oranı şimdikinden fazla olsaydı, bu kaçak sera etkisine yol açar bu da sıcaklığın insan hayatını yok etmesine sebep olurdu. Eğer daha az olsaydı, meydana gelecek yetersiz sera etkisi insan hayatını sona erdirecek aşırı soğuklara sebep olurdu.

12. **Şimşekler:** Eğer atmosferdeki elektrik akımı boşalması (şimşekler) daha yoğun olsaydı, sürekli yangınlar olurdu. Eğer daha nadir olsaydı, topraktaki nitrojen düzenlemesi yeterli olmazdı.
13. **Depremler:** Eğer dünyadaki sismik aktiviteler daha çok olsaydı, hayat kaybı çok fazla olacaktı. Ancak daha az olsaydı da okyanus tabanlarındaki ve nehir içindeki besinler tektonik yükselme ile tekrar kıtalara geri dönmeyeceklerdi, sirkülasyon olmayacaktı. Ayrıca depremler olmasaydı erozyondan dolayı yeryüzü şekilleri eriyecek ve okyanuslar yeryüzünü tekrar kaplayacaklardı. Dünyanın oluşumundaki ilk dönemlerde bugünkünden çok daha fazla ve şiddetli depremler sayesinde yeryüzü şekilleri oluşmuş, sular çekilmiş ve kara ortaya çıkmıştır. (Evet, depremler de hayatın devamı için gereklidir!)
14. **Dünya Eksenini:** Dünya ekseninin 23 derece eğik olması aslında gereklidir. Eğer bu eğiklik minimal oranda değişecek olsa, yeryüzündeki sıcaklıklar aşırı olacaktı. Eğikliğin yönüne göre ya buzul çağları ya da inanılmaz sıcaklıklar yaşanıyor olacak, hayat da mümkün olmayacaktı. Uydumuz olan ayın da dünya ekseninin 23 derece olmasında ve 23 derecede kalmasında önemli etkisi vardır.
15. **Ay-Dünya Yer Çekimsel Etkileşimi:** Eğer ay ve dünya arasındaki yer çekimsel etkileşim bugün olduğundan daha şiddetli olsaydı; okyanuslardaki gelgite, atmosfere ve dünyanın eksenini etraflarındaki dönme zamanına olan etkisi çok ciddi sonuçlar doğuracaktı. Eğer daha az olsaydı, yörüngedeki değişiklik iklimlerde düzensizliğe yol açacaktı. Her iki durumda da dünyadaki hayat **imkansız olacaktı.**

Eğer Ay olmasaydı yaşanacak beş felaket neler olurdu:

- a) **Okyanuslar kontrol edilemezdi.** Eğer Ay olmasaydı okyanusların gelgitleri önemli ölçüde azalırdu. Güneş'in çekim kuvveti sayesinde hala bir miktar gelgit olurdu ancak Güneş'in, Ay kadar yüksek bir çekim kuvveti olmadığı için okyanuslar dünyanın yüzeyine yayılmaya başlardı. Bu da kutuplardaki ve tüm dünya yüzeyindeki deniz seviyesinin önemli ölçüde artması anlamına gelirdi.

Denizler daha sakin ve dalgasız olurdu ancak tüm dünya yüzeyine yayılmış olup, karaları yutmuş olurlardı.

- b) **Dünyanın eksenini kayardı.** Eğer Ay olmasaydı Dünyanın şu anda yirmi üç derece olan eksen eğikliği en iyi ihtimalle yirmi, en kötü ihtimalle seksen beş derece olacaktı. Her iki durumda da bu eğim yüzünden kutuplar Güneş ışınlarına daha doğrudan maruz kalacaklar ve aşırı iklim değişimleri yaşanacaktı. Gezegenin eksenindeki bir derecelik bir değişim bile yeniden buzul çağı yaşamak için yeterli bir sebeptir. Eksenin yirmi üç derecede kalmasında ayın önemli bir rolü vardır.
- c) **Mevsimler alt üst olurdu.** Gezegenimizi yaşanılır kılan sebeplerden biri de, dönüşündeki ideal süredir. Dünya, ortalama yirmi dört saatte bir dönüşünü tamamlar ve gün oluşur. Yüzeyin ısınması ve soğuması için en ideal iklimi yaratan yirmi dört saatlik bu zaman dilimidir. Eğer Ay olmasaydı günler şimdikinden birkaç saat daha kısa sürecek ve soğuma-ısınma dengesi bozulacaktı. Bu denge farkı mevsimleri kaosa götürecekti ve dünya yaşanılmaz bir yer haline gelecekti. Her şey normal seyrinde ilerlerse yüz seksen milyon yıl içerisinde günler yirmi beş saat sürecektir.
- d) **Tektonik plakalar olmazdı.** Ay'ın çekim gücünün Dünya'nın doğal gelişim süreci üzerindeki etkisi büyüktür. Hem de okyanuslardaki gelgitten bile daha fazladır; Karada da gelgit yaptıracak kadardır. Dünyanın sert zemini üzerindeki bu dalgalanmalar günün belirli bölümlerinde artarak otuz santimetreye kadar çıkabilirler. Dünya'nın kabuğunun esnek olması da bu kara hareketine müsaade eder ve 'tektonik plakalar' olarak adlandırılır.

Gezegenler arası bir çarpışma yaşayan Dünya, bu çarpışma sonucunda kabuğunu kaybedip Ay'la tanıştı. Eğer o çarpışma olmasaydı ve Ay'la Dünya tanışmasaydı, şu anda okyanusların doldurduğu boşlukları o kabuk dolduracaktı. Dünya tektonik plakalara sahip olamayacaktı çünkü o esnekliğe sahip olmasını sağlayan boşluklar bulunmayacaktı. Dünya yüzeyi dağların oluşmasına müsait olmayıp tek parça olacaktı. Volkanlar dışında dağ

olmayacaktı. Eğer okyanus oluşsaydı bile, gezegenin tüm yüzeyini kaplayacaktı.

- e) **Bazı kıymetli madenler olmayacaktı.** Ay olmasaydı altın, platin, paladyum, iridyum olmayacaktı. Bu metalikler insanlık için çok değerlidirler. Sadece mücevher yapımında değil elektronik eşya, teknolojik makineler, otomobiller, uçaklar ve hatta uzay mekiklerinin yapımında bu madenler kullanılırlar. Ama Ay olmasaydı, bu değerli madenlere büyük ihtimalle sahip olamayacaktık. Yaklaşık 4.5 milyar yıl önce, bilim adamlarının Theia adını verdiği Mars büyüklüğünde bir kaya, Dünya'nın sıcak, erimiş yüzeyine sert bir şekilde çarptı. Hem Theia'nın dış tabakası hem de Dünya'nın mantosunun bir kısmı, Dünya'nın yörüngesinde bir topak haline gelerek uzaya fırladı ve Ay'ı oluşturdu. Ancak, Theia'nın çekirdeği burada, Dünya'da kaldı ve onu oluşturan metaller gezegenimizin bir parçası oldu.

Eğer Ay olmasaydı, Dünyanın mantosunda var olan değerli metallerin konsantrasyonu daha düşük olurdu. Altın ve platin gibi metallerin manyetiğe çekilme eğiliminde olduğu görülür. Dünyanın erimiş haldeki ilk döneminde bu metaller manyetik çekirdeğe ulaşana kadar Dünyanın merkezine gömülecekti. Çekirdek soğumaya başladıktan sonra da sonsuza dek orada kalacaklardı. (Ay'ın oluşumuna dair en kabul gören teorem Theia'dır. Ancak Ay her nasıl oluşmuş olursa olsun önemli olan çekim gücü sayesinde bu metalleri yerkabuğunun dışı yakın bölümlerinde tutmuş olmasıdır)

Evrenin harika ahenginin boyutu, antropik prensipler belki de Tanrı'nın varlığına en güçlü argümanları sağlamaktadırlar. Yukarıda bahsettiğimiz gibi yeryüzünde hayatın varlığını mümkün kılan yüzden fazla (toplam yüz yirmi iki) antropik sabitler vardır. Astrofizikçi Hugh Ross evrende bu yüz yirmi iki sabitin bir gezegende var olma olasılığını hesaplamıştır. Evrende 10^{22} tane gezegen olduğu varsayılmaktadır. (Bu çok büyük bir rakamdır, 1'in yanına 22 tane 0 koyacaksınız.) Verdiği cevap çok şok edicidir: 10^{138} 'de 1 ihtimal. Yani arkasında bir tasarımcı olmadan, evrendeki herhangi bir gezegenin bizim sahip olduğumuz hayatı destekleyen şartlara sahip olma ihtimali sıfırdır.

Nobel ödüllü Arno Penzias: “Astronomi bizi eşsiz bir olaya yöneltti, yokluktan var edilen evren aynı zamanda hayatın idamesi için gerekli tüm koşulları sağlamaktadır. Saçmaca imkansız bir tesadüf olmaksızın, öyle gözüküyor ki modern bilimin gözlemleri doğaüstü bir plan olduğunun altının çizilmesini öneriyor.”

*Gökler Tanrı'nın görkemini açıklamakta,
Gökkubbe ellerinin eserini duyurmakta. (Mez. 19:1)*

Kavramsal Olarak Evrim

Kitabın bu kısmında Hayatın Dizaynı kısmına giriş yapmadan önce günümüzde insanların düşünce yapılarını birçok bakımdan etki altına almış olan “evrim” terimine kavramsal olarak kısaca göz atmak istiyoruz. Terim olarak evrimin tanımı şu şekildedir: “birdenbire olmayan, zaman içinde ve doğal biçimde, kendiliğinden ve sürekli olarak, evre olan gelişim, ağır ağır ve kendiliğinden olan niteliksel ve niceliksel değişme süreci.”

Ancak kavramsal olarak evrim teriminin genelde üç değişik tarzda kullanıldığını görürüz:

1. Evrim terimi bazen tüm yaşayan canlılarının genel tarihini yansıtmak için kullanılır. Yani fosil kayıtları bize yeryüzünde canlı yaşamının ilk önce tek hücrelilerle başladığını ve zamanla daha karmaşık ve gelişmiş canlıların ortaya çıktığını gösterir. Aralarında bir bağ olup olmadığına bakmaksızın sadece genel olarak bir gelişmeyi kasteder.
2. Evrim dendiğinde evrim teorisi mekanizması kastedilir. İlk örnekte bahsettiğimiz canlılardaki zaman süresince gözlemlenen değişim ve gelişimi izah etmek için Darwin tarafından öne sürülmüş ve modellenmiş temelde seçim (adaptasyon) ve mutasyona dayalı gelişimin mekanizması kastedilir. Evrim teorisi zaman içerisinde modifiye edilmiş ve hala edilmektedir. Evrim

teorisi tüm canlı türlerinin ortak bir atadan geldiğini söyler. Bu tek hücreli canlı milyonlarca yıl süren bir evrimde çoğaldı ve daha karmaşık hale geldi. Bu yeni canlı türlerinden de bulunduğu şartlara en iyi adapte olarak hayatta kalanlar, mutasyonlarıyla yardımıyla vücutlarında gerekli organ ve uzuvlar ortaya çıktı ve bu kazanımlarını bir sonraki kuşağa aktararak başka yeni türler oluşturdular.

Bu görüşü savunan hem ateist hem de imanlı bilim insanları vardır. Bu görüşü savunan imanlı bilim insanlarına “Teistik Evrimci”ya da “Evrimsel Yaratılışçılar”adı verilmektedir. Amerika’da bulunan Biologos Enstitüsü böyle imanlı bilim insanlarının kurmuş oldukları bir kurumdur. Bu tür başka kurumlar da mevcuttur. Biologos’un başında dünyanın en değerli Biyologlarından olan, HUMAN GENOME projesinin yirmi beş yıl başında bulunarak insan DNA’sının haritasını çıkarmış olan Francis Collins bulunmaktadır. Collins Türkçeye’de çevrilmiş olan “Tanrı’nın Dili”kitabında DNA’dan, RNA’dan ve Tanrı’ya olan yolcuğundan bahseder. Aynı kitapta Collins günümüzde evrim teorisi göz önüne alınmadan biyoloji yapılamayacağını da dile getirir. Ancak her şeye rağmen Stephen Meyer (Chambridge Bilim Felsefe Doktoru), Michael Behe (LeHigh Üniversitesinde Biyokimya Profesörü) gibi bir kısım bilim insanları Evrim teorisine mekanizma olarak da karşı çıkarlar. Evrim teorisine karşı bir çok en çok stanlar arasına girmiş kitaplarında Stephen Meyer ve başında bulunduğu ID (Intelligent Design - Akıllı Tasarım) hareketi bu mekanizmaya karşı DNA’nın içermiş olduğu mesajı ve mesajın ancak düşünen biri tarafından yazılabileceğini vurgulayarak karşı çıkarlar. Behe ise yazdığı kitaplarda daha çok “sadeleştirilemez (indirgenemez) karmaşıklık” kavramı üzerine yoğunlaşarak evrim mekanizmasına karşı çıkar. Sonraki sayfalarda bu argümanları daha da açacağız.

3. Evrim teriminin bir diğer kullanımı ise Darwinci felsefe ve yaşam görüşü kapsamındadır. Yani Tanrı inancına bir alternatif olarak, Tanrı inancını tamamen ortadan kaldırmak amacıyla Evrim teorisini yaşamın ve bilimin her alanına sokmaya çalışan akım olarak evrim. Bu akımın önderliğini bazı dünyaca ünlü Richard Dawkins gibi bir takım bilim insanları yapmaktadırlar.

Evrim teorisini mekanizma olarak kabul etsin ya da etmesin tüm imanlı bilim insanları bu tarz yaşam görüşü olarak evrim dayatmasına karşıdır ve buna karşı mücadele vermektedirler.

Aslında bilim sadece veri (data) verir. Keşfedilen verileri yorumlamak özünde felsefe yapmaktır ve genelde yorumu yapan bilim insanının arka planına göre şekillenir. Bu yüzden bize yapılan dayatmalara karşı dikkatli olmalıyız. Bulgular ilim evrim teorisini doğrulasa bile -ki bu kitapta aksi pek çok argüman göreceksiniz- bu Tanrı'nın var olup olmaması hakkında bir yargı vermez. Aynı verilere sahip bir bilim insanı her şeyin arkasında bir Tanrı'yı görürken kimisi ise maalesef tanrısızlığı görüyor olabiliyor.

Hayatın Dizaynı

“Tanrı hiçbir zaman bir ateisti ikna etmek için bir mucize yapmadı, çünkü yaptığı sıradan işler yeterli delili sağladılar.” -Ariel Roth (Zoolog ve Biyoloji Profesörü)

Sahil kenarında yürürken dalgaların vurduğu kumsalda büyük bir kalp işareti içinde “Kaya Esra'yı seviyor” diye bir yazı üzerinde bir de ok işareti görseniz, hemen ne düşünürdünüz? Herhalde Kaya'nın tüm dünyaya Esra'ya olan aşkını ilan etmek istediğini. Ama biri çıkıp bu yazıya bakarak “Görüyor musun? Senede milyonlarca dalga bu kıyılara vuruyor, sonunda çok harika bir mesaj yazmışlar!” dese ne derdiniz?

Bugün maalesef doğacı biyologlar buna inanılmasını öneriyorlar. Basit yaşamdan bahsediliyor. Hayatın kökenini açıklamaya çalışırken şüursuz doğa kuvvetlerinin, hayat sahibi olmayan kimyasalların bir anda, şuur sahibi bir varlığın müdahalesi olmaksızın hayatı ve bilinci ortaya çıkardığını ifade ediyorlar. Böyle bir teori hücreleri ve harikulade karmaşıklığını inceleyebilecek teknolojiden yoksun XIX.

yüzyıl bilim insanlarına makul gelebilirdi. Ama bugün doğacı teori bildiğimiz tüm doğa kanunlarını ve biyolojik sistemleri hiçe saymaktadırlar.

Burada doğrusu en can alıcı soru; basit yaşam diye adlandırdığımız tek hücreli canlıların aslında ne kadar basit oldukları ya da olmadıklarıdır. Makro evrimde hayatın kökenini izah edebilmek için önerilen argüman şöyledir: “Dünyanın çok eski çağlarında bir zamanda, sıcak bir gölde, bazı kimyasal etkileşimler ve doğal kuvvetler aracılığıyla tek hücreli amipler ortaya çıktı. Daha sonra bu amipler, uzun hatta milyonlarca yıl içerisinde, daha karmaşık canlılara evrildiler.”

Yaşamın kökeni hakkındaki bu teoriye inananlar birçok değişik adlarla anılırlar. Örneğin; doğacı, evrimci, materyalist, ateist, Darwinci vs. Dünyada ayrıca evrimci teistler vardır ki bunlar evrimin Tanrı kontrolünde olduğuna inanırlar.

Darwin'in çıkarımında insanlar, maymunlar ve kuşlar sürüngenlerden evrilmişlerdir ve aynı ortak ataya sahiptirler. Her ne kadar bu tüm yaşam biçimlerinin birbiriyle alakaları vardır çıkarımının kendi içinde birçok problemi olsa da (bu konuya ileride değineceğiz) asıl en temel problem ilk yaşamın kökeninin izahıdır. Evrimden bahsedebilmeniz için ilk önce elinizde bir canlının olması gerekmektedir. Evrim canlıların nasıl geliştiği üzerine bir teoremdir. Bu noktada Darwinciler, böyle şuurulu bir varlık tarafından yönetilmeyen bir evrimin doğru olabilmesi için ilk yaşamın aniden bir takım yaşam sahibi olmayan kimyasallardan türemiş olabileceğini iddia ederler.

Darwinciler alınmasın ama ne bu ilk organizma ne de herhangi bir yaşayan organizma basit olmaktan çok çok ötedir. Bu gerçek özellikle 1953'de James Watson ve Francis Crick DNA'yı (Deoxyri-bonucleic Acid) bulduklarında daha da açığa çıktı. Bu kimyasal, her yaşayan varlığın bina edilmesi ve kopyalanıp çoğalması için olan direktifleri kodlar.

DNA'nın bükülmüş bir merdivene benzeyen sarmal bir yapısı vardır. Merdivenin iki kenarı birbirini izleyen deoksiriboz (deoxyribose) ve fosfat moleküllerinden oluşur. Basamaklar ise dört nitrojen bazının özel bir sıralamasından oluşur. Bu

nitrojen bazları şunlardır: A (adenin), T (timin), S (sitozin), G (guanin). Bunlar bugün dört harfli genetik alfabeği oluştururlar. Bu alfabe ile Türkçe alfabe mesaj iletme açısından aynı şekilde işlerler. Tek fark Türkçe alfabe yirmi dokuz, genetik alfabe dört harften oluşur. Nasıl ki bu yazıdaki harflerin özgül sıralaması kapsamlı bir mesaj veriyor; aynı şekilde bu dört bazın özgül sıralamaları canlı organizmanın özel genetik yapısını belirliyor. Bir yazıda ya da DNA'da olsun bu mesajın bir diğer adı "belirlenmiş karmaşa"dır (specified complexity). Yani hem karmaşıktır hem de özel bir mesaj içerir.

Bir iğne ucuna yüzlercesinin sığıdığı tek hücreli bir amibin DNA'sının içerdiği mesajı düşündüğünüzde hayatın bu belirlenmiş **karmaşalığı** daha da gözler önüne seriliyor. Amibin hücresinin çekirdeğindeki mesaj otuz Ana Britannica Ansiklopedisi cildini dolduracak kadardır ve sadece dört harf kullanılarak yazılmıştır. Tüm amibin DNA'sı ise 1000 Ana Britannica Ansiklopedisi cildini dolduracak kadar bilgi içerir. Yani amibin DNA'sındaki kodu yazmaya kalkarsak bu kadar cildi doldurur. Bunlar bu dört bazın rastgele sıralanmış hali değildirler. Aksine özel bir sıra ile sıralanarak bir kod yani belirlenmiş karmaşalık oluşturulmuştur. Amibin "ilkel canlı" olarak adlandırılmasının ne kadar yanlış olduğu gözler önündedir.

Darwinciler akıllı bir tasarımcıyı baştan denklemden çıkarırlar ve tek alternatif olarak doğa kanunlarını öne sürerler.

İlk Canlı Yaşam Formu - Hayat Çorbası Teorisi

1953'de Kimyacı Stenley Miller dört basit kimyasalı; metan, amonyak, hidrojen ve suyu karıştırdı, ısıttı ve elektrik şoku verdi. Elektrik şoku vermesinin amacı şimşek etkisi yaratmaktı. Deneyin amacı yaşamın kökenindeki sırları açığa çıkarmaktı. Bu ilk deneyden sonra geçen yaklaşık yetmiş senede hala yaşamın nasıl başladığı konusunda ispatlanmış bir cevap yoktur. Yaşamın başlangıç tarihi; dünyanın yaratılmasından yani yaklaşık dört buçuk milyar yıl öncesi ile elimizdeki en eski ve yaklaşık 3,4 milyar yıl önesine ait olan fosil kaydı arasında bir zaman aralığıdır.

Darwin'in şöyle bir hipotezi ve hayali vardı: "Eğer (ne büyük bir eğer) hayatı sıcak bir gölette elde edebilseydik..." Bu 'İlkel Çorba' ya da 'Hayat Çorbası' denilen

teoriyi doğurdu. Bilim insanlarına göre ilk çağlarda okyanuslar yaşayan basit hücreleri oluşturabilecek kimyasallarla doluydu. Miller'ın deneyi yaşamı oluşturmadı ancak amino asitleri oluşturdu. Amino asitler proteinlerin bina taşlarıdır. Proteinler ise yaşayan organizmaların birçok temel fonksiyonlarını icra ederler. Örneğin kimyasal reaksiyonları hızlandıran enzimler olarak hareket ederler. Ancak günümüzde proteinlerin yaşamı kendiliklerinden başlatmış olabilecekleri görüşü genel olarak reddedilmektedir çünkü hayat kendini çoğaltabilmelidir, bu da kendilerini kopyalayabilen moleküller içermelerini gerektirmektedir (DNA ve RNA'nın keşfinden sonra ortaya çıkan bir zorunluluk). Bu noktada bir diğer hipotez; "acaba protein yerine RNA hayatı başlatmış olabilir mi?"dir. RNA hem DNA kadar karmaşık bir yapıya sahip değildir (DNA kadar bilgi kaydı tutamaz) hem de protein gibi enzim işlevi görür ancak protein kadar çok yönlü de değildir. RNA daha çok bir joker gibi düşünülmektedir. Bu hipoteze göre ilk yaşam formları RNA tarafından oluşturuldu, DNA ve proteinler daha sonra geldi. Ancak laboratuvar çalışmaları RNA'nın oluşmak ve kendini kopyalamak için çok yardıma ihtiyacı olduğunu ortaya koydu. Böylece proteinden sonra RNA da yaşamı kendi kendine başlatan temel taş adaylığını kaybetti.

Bir diğer hipotez de metabolizmanın ilk önce oluşmuş olabileceğidir. Yani bazı kimyasal reaksiyonlar çevreden enerji çektiler ve bu enerjiyi yaşamın moleküllerini bina etmekte kullandılar. Bu okyanusların tabanındaki hidrotermal bacaların içinde olmuş olabilirdi. Yerkabuğu içindeki sıcaklık suyu dört yüz dereceye kadar ısıtmış olabilir ve bu da gerekli enerjiyi sağlamış olabilirdi. O zaman bu noktada üç bilinmeyenli bir denklemlerle karşı karşıya kalıyoruz. Hangisi ilk önce oldu hücre mi, metabolizma mı yoksa genetik kodlama (RNA) mı? Bu tavuk mu yumurtadan, yumurta mı tavuktan çıktı bilmesinin andırır. Bu üç hipotezde laboratuvarlarda denendi ancak hiçbirisi yaşamın yanına bile yaklaşacak sonuçlar vermedi.

Yaşamla ilgili bilmemiz gereken ince bir çizgi de yine laboratuvarlarda yapılan deneylerde canlı bir hücrenin içinden temel taşlardan biri olan bir proteini alıp çıkardığımızda hücre ölür ve siz o çıkardığımız proteini geri koyduğunuzda hücre umulanın aksine yaşama geri dönmez.

Evrim teorisini irdelemeye geçmeden önce aslında ilk olarak elinizde tek hücreli de olsa yaşayan bir canlı olması gerekmektedir. Ancak bilim dünyası bu konuda bir çözüme ulaşamamasına rağmen evrim teorisini başta biyoloji ve biyokimya dallarında tüm boyutlarıyla ön görerek hem araç olarak kullanmaya hem de ispatlamaya çalışmaya devam etmektedirler bunların içine teistik evrimci imanlı bilim insanları da dahildir.

Bilim Felsefeye Mahkumdur

Ateistlerin genelde ortaya attıkları bir iddia şudur: “Evreni izah etmek için Tanrı’ya ihtiyacımız yok! Dindar insanlar Tanrı’yı bilime sokmaya çalışırlar. Bu şekilde doğru bilim yapılamaz.”

Bilimin her şeyi izah edebileceği tamamen bir yanılgıdır. Felsefenin nerede başladığı ve bilim insanların inanç seçimlerinin, yaptıkları bilimi nasıl etkilediğinin ayırımını iyi yapmamız gerekmektedir.

Bilimin her şeyi açıklayamayacağına dair 5 örnek sıralamak istiyoruz:

1. Matematik ve mantık (Bilimin bunları baştan varsayması, bunları ispatlayabileceği manasına gelmez.)
2. Metafiziksel gerçekler (Mesela, benimkinden başka akılların var olması.)
3. Etiksel yargılar (Nazilerin kötü bir şey yaptıklarını bilimle ispat edemezsiniz çünkü ahlak, bilime bağlı değildir.)
4. Estetik algılar (Güzellik, hoşlanma duygusu vs. bilimle ispat edilemez.)
5. Bilimin kendisi (Bilimsel metotlarla doğruyu bulacağımız inanışı bilimsel metotlarla ispat edilemez.)

Evet; gözlemler, deneyler ve tekrarlarla nedenlerin araştırılmasında bilimsel teknikler bir yoldur fakat tek yol değildir. Birçok şeyi mantık kanunlarıyla buluruz. Hatta bilimsel metotlar da mantık kanunlarını kullanırlar.

Hatta “Bilim doğruya ulaşmanın tek kaynağıdır” iddiası da özünde bilimsel değil, felsefi bir ifadedir. Bu yüzden bu ifade kendi kendini çürütmüş olur.

İyi ya da kötü bilim insanlarının aslında bize gösterdikleri şudur: “Bilim kendini felsefe üzerine bina eder! Bilim felsefeye mahkumdur.” Kötü felsefeye dayandırılan bilim kötüdür ve insanları gerçeğe değil ancak boşluğa götürür. Şunu hepimiz farketmeliyiz ki bilim bir yargı vermez sadece veri verir, bir iddiada bulunmaz ama bilim insanları bulunur. Bilim insanlarının bilimi, hangi bakış açısıyla yorumladıklarına iyi dikkat etmeliyiz. Belirtmek gerekir ki felsefesiz bilim yapılamaz.

Yeni Hayat Formları: Amipten, Hayvanat Bahçesinden Geçerek Size

“İlkokulda kurbağanın prenze dönüşmesinin bir masal hikayesi olduğunu öğretmişlerdi. Üniversitede ise bunun gerçek olduğunu!” -Ron Carlson (Yazar)

Jodie Foster’ın oynadığı Kontak (Contact) filmini bir çoğumuz hatırlarız. Foster SETI’de (Search for Extra-Terrestrial Intelligence / Dünya Dışı Akıllı Varlıklar Arama) çalışmaktadır. SETI gerçekte de var olan ve bu işi yapan bir kurumdur. Filmde Foster çok heyecanlanır, çünkü antenine asal sayılardan oluşan bir radyo dalgası takılmıştır. Heyecanının sebebi açıktır; çünkü radyo dalgaları rastgeledir ama asal sayılardan oluşan bir mesaj geliyor rsa bunu ancak akıllı varlıklar yani uzaylılar gönderiyor olmalıdır. Kontak filminin uyarlandığı roman; gök bilimci, bilim insanı ve Darwinci Carl Sagan tarafından yazılmıştır. İroni şudur ki sadece asal sayıları içeren bir mesajın tesadüfen oluşamayacağını, mutlaka bir zekâ sahibi varlık tarafından düzenlenip gönderilmiş olduğuna inanan bu bilim insanları aynı tepkiyi ve çıkarımı bu muhteşem evren ya da canlı varlıklar için göstermemektedirler.

Sagan’ın beyin hakkındaki şu sözlerine de burada yer vermek istiyoruz: “İnsan beynindeki bilginin içeriğini bitlerle ifade etmek herhalde beyindeki nöronların bağlantılarının miktarıyla karşılaştırılabilir olacaktır ve bu da yaklaşık yüzlerce trilyon bittir. Bunu İngilizce olarak yazmaya kalksanız dünyanın en büyük kütüphanelerindeki 20 milyon cildi doldururdu. 20 milyon kitabın içerdiği bilgi her birimizin kafasındadır. Beyin çok küçük bir yerdeki çok büyük bir alemdir. Beynin

nörokimyası hayrete düşürecek kadar meşguldür. İnsan yapımı en mükemmel makinenin devresinden çok çok daha harika.”

Yeni canlı türlerinin kökenini tartışmaya başlamadan önce ilk canlı türünün kökenindeki problemi tekrar ziyaret etmek istiyoruz. Tek hücreliden insan beynine uzanan yol tabii ki çok uzun ama cansız kimyasallardan canlı bir tek hücreliye giden yol çok çok daha uzun bir yoldur. İlk canlı nereden geldi?

Darwinciler için bu büyük bir sorun teşkil eder, çünkü makro evrimden bahsedebilmek için ilk önce elinizde bir canlı olmalıdır. Burada Darwincilerin ne kadar büyük bir problemlerinin olduğunu görüyorsunuz değil mi? Ama onlar “işte öyle” derler, aniden ortaya çıkan tek hücrelilerden ya da “panspermia”dan (yaşamın uzaydan geldiği hipotezi) bahsederler.

Şu derin soruya hiçbir zaman makul bir cevapları yoktur: “Eğer Tanrı yoksa neden hiçlik yerine bir şeyler var? Tek hücreli varlıkları oluşturduğu iddia edilen kimyasallar nasıl var oldular ve nasıl bir araya geldiler ve ne ölçülerde, nasıl birleştiler?”

Mikro Evrim mi, Makro Evrim mi?

Makro evrimin tek hücreli canlılardan daha karmaşık canlılara geçişin, kendi kendilerine evrilmelerinin ve her şeyin ortak bir atadan geldikleri teorisidir. Bu Tanrı'nın müdahalesiyle olmamış, tamamen kör ve tesadüfi işlemlere bağlanmıştır. Burada bir şeyin altını çizmekte fayda var; bilim literatüründe “teori” dendiğinde doğruluğu genel kabul gören ve genelde deneylerle doğruluğu ispatlanmış teoremler ve varsayımlar anlaşılır. Halk dilindeki “teori” ile farklıdır. Bilimde kullanılan “hipotez” kelimesi halk dilindeki “teorinin” karşılığıdır ve önsav, kuram, faraziye manalarına gelir.

Darwinciler evrimin “doğal seçim” (natural selection) yoluyla olduğunu söylerler. Doğal seçilimin izahı ise çevresindeki zor şartlara uyum sağlayanın hayatta kalması ve bunu sonraki nesline aktarması olarak açıklanır. Bu açıklama doğru bir

ifadedir ama hiçbir şey ispat etmez. Totoloji denen kısır döngülü bir argümandır. Doğru, hangi canlı genetik ve yapı olarak daha güçlüyse, değişen doğa koşullarına daha iyi uyum sağlayacaktır ve ayakta kalacaktır. Ve tabii ki onların nesilleri devam edecektir.

Mutasyonlar ile evrimi de karıştırmamız lazımdır. Mutasyonların neredeyse tamamı zararlıdır, yani iyiye değil kötüye bir değişimdir. Genetik yapıda bir eksilmeye yol açar ve bu da genelde ölümle sonuçlanır. En iyi ihtimal ile etkisi nötr olur ve canlı hayatına devam eder.

Doğal seçim konusunu ve yapılan yorum farklılıklarını güzel bir örnekle açmak iyi olacaktır: Bakteriler antibiyotikle savaştıklarında bir kısmı ölür bir kısmı hayatta kalır. Savaştan geriye kalanlar çoğalırlar ve o antibiyotiğe karşı artık daha dayanıklı olurlar. Hayatta kalanlardan üreyen yeni bakteri grubu da o antibiyotiğe karşı dayanıklıdır, çünkü ebeveynleri bakterilere karşı koyacak genetik kapasiteye sahiptiler ya da nadir biyokimyasal mutasyonlar bir şekilde hayatta kalmalarına yardım etmiş olabillirler (Ender diyoruz çünkü yukarıda dediğimiz gibi mutasyonlar neredeyse her zaman zararlıdır). Böylece hassas bakteriler ölmüştür ve artık güçlü olanlar egemenlik sürmektedirler.

Darwinciler hayatta kalan bakterilerin evrim geçirdiğini söylerler. “Değişen çevreye uyum sağlayan bakteriler bize evrimin bir örneğini sunuyorlar” demektedirler. Buraya kadar doğrudur. Bu zaten gözlemlenebilir bilimin sunduğudur. Ama bu ne tür bir evrimdir? İşte bu soruya vereceğimiz cevap çok kritiktir. Aslında şimdiye kadar açığa çıkardığımız felsefi ön varsayımlar haricinde yaratıcı-evrimci uyuşmazlığında en büyük kafa karışıklığına yol açan şey “evrim” in nasıl tanımlandığıdır. İşte bu noktada Darwincilerin hatalı ve yanlış savları, bilimde gözlemin önemine inananlar tarafından kontrol edilmezse, nasıl bakteri gibi çoğaldığını görürüz. Gözlemler bize der ki: “Hayatta kalan bakteriler her zaman bakteri olarak kalırlar!” Başka bir organizmaya dönüşmezler. Eğer dönüşselerdi bu *makro evrim* olurdu. Doğal seçim asla yeni bir tür üretmemiştir.

Darwinciler eldeki verinin makro evrim olduğunu iddia ederler. Gözlemlediğimiz mikro değişimlerden, gözlemlenemeyen makro evrimin olduğu çıkarımını ispat etmiş olurlar derler. Mikro ile makro arasında hiç ayırım yapmamış olurlar. Bu şekilde halkın düşüncelerinde herhangi bir organizmadaki en ufak değişimin, tüm türlerin tek hücreli bir canlıdan kendi kendine türediği fikrini ispatladığı algısını oluşturmaya çalışırlar.

Darwincilerin bu tür taktiklerini halk artık yakalamaya başlamıştır. Özellikle Berkeley Üniversitesi Hukuk Profesörlerinden Phillip Johnson'ın büyük yankı uyandıran Darwin Yargılanıyor (Darwin On Trial) kitabıyla Darwincilerin yaptıkları hokkabazlıklar su yüzüne çıkmaya başlamıştır. Johnson kitabında şunun altını çizer: “Delillerin hiçbiri doğal seçilimin yeni türler, yeni organlar ya da diğer temel değişimler ya da kalıcı olan küçük değişimleri sağladığına inanılacak kadar hiçbir ikna edici neden sağlayamamışlardır.” Biyolog Jonathan Wells de buna katılarak şöyle yazmıştır: “Biyokimyasal mutasyonlar, canlıların tarihinde gördüğümüz organizmalardaki büyük orandaki değişimleri açıklayamazlar.”

Çok değerli bir bilim insanı hem biyoloji doktorası olan hem de matematik profesörlüğü yapan, Yahudi kökenli agnostik David Berlinski; evrim teorisinin yanlışlığını, gerekli fosillerin eksikliğini, matematiksel olarak imkansızlığını ve bu teorinin, bir grup bilim insanının dayatmaları ile çıkarları için kullanıldığını birçok platformda ve yazdığı makale ve kitaplarda (ör: Şeytan Yanılgısı) dile getirmiştir. Bilim dünyasında Berlinski gibi düşünen pek çok değerli bilim insanı vardır. Ancak bunlar ya ortama ayak uydurmaktadırlar ya da sesleri bastırılmaktadır.

Berlinski'nin yaptığı birçok argümandan önemli bir tanesini buraya taşımak istiyoruz. Bu analogide evrim iddiası şuna benzetiliyor: “Yahudi yazman grupları Tevrat'ın Yaratılış Bölümünü yüzyıllar boyunca nesilden nesile elle yazarak aktarırken, yaptıkları imla hataları metni Yaratılış'tan çıkarıp Shakespeare'in Macbeth eserine dönüştürmüştür! ”

Gerçekten de bu şekilde bir makro evrim iddiası gülünecek kadar tuhaftır. Bir balinanın bir ineğe dönüşmesi ya da inekten balınaya dönüşüm imkânsızdır. Her iki canlı içerisinde şaheser bir konçerto vardır. Müziği canlı tutarak geçişin sağlanması imkânsızdır. Solunum sisteminden tutun, sindirim sistemine kadar onlarca sabit (canlının hayatta kalması için gerekli hayati uzuvlar) aynı anda kökten değişmeli, her bir seferinde az bir parçası değişerek yüzyıllar boyunca bu değişim, yarattığı canlı tutarak tamamlanamaz. Mutasyon dediğimiz bozulmalar hiçbir zaman iyiye doğru değildir ve gerekli türsel değişimleri sağlamaz. Ne laboratuvarında ne de doğada bunun örnekleri mevcut değildir.

Doğal seçilimin neden bunu gerçekleştiremediğinin beş nedenini sıralamak istiyoruz:

1. Genetik Sınırlamalar (Genetic Limits)

Darwinciler tür içindeki mikro evrimin türler arasındaki makro evrime delil olduğunu söylerler. Eğer bu küçük değişimler bu kadar kısa zamanda oluyorsa, düşünün bakalım daha uzun zamanlarda doğal seçilim daha neler yapabilir?

Darwincilere kötü bir haber olacak ama görünen o ki genetik sınırlamalar türün içine bina edilmiş gibidir. Örneğin, köpek cinsi üretenler bununla her zaman karşılaşılır. Köpek cinsleri minik çivavalardan Sivas kangallarına kadar değişebilir fakat ne kadar başka türlere geçiş denense de bu girişim başarısız olmaktadır. Köpek her zaman köpek olarak kalmaktadır. Aynı deney, ömürleri çok kısa olan ve böylece daha kısa zamanda nesilden nesile kalıtımın gözlenebileceği, meyve sineklerinde de yapılmıştır ve aynı şekilde başarısız olunmuştur. (Genelde sakat sinekler üretilmiştir.)

2. Döngüsel Değişimler (Cyclical Change)

Tür içindeki değişimler genetik sınırlamalara tabi oldukları gibi aynı zamanda döngüseldirler. Yani bir canlıdaki değişim hiçbir zaman, makro evrimin ihtiyacı olan, yeni bir canlı oluşturmaya doğru bir değişim değildir. Sadece belli bir aralıkta gidip gelirler. Örneğin; Saka kuşlarının gagalarının uzunlukları, havanın yağışlılık durumuna göre değişiklik gösterirler. Kuraklık olduğu zamanlarda, çiçeklerin derinindeki yumuşak tohumlara ulaşmakta daha avantajlı olan uzun gagalı sakalar

artış gösterir. Bol yağmurlu dönemlerde oran tersine döner. Dikkat ettiyseniz başka bir tür ortaya çıkmadı. Başka bir deyişle; doğal seçim, belki türlerin nasıl hayatta kaldıklarını izah edebilir. Ancak nasıl ortaya çıktıkları izah edilemez.

3. Sadeleştirilemez Karmaşıklık (Irreducible Complexity)

1859’da Charles Darwin şöyle yazmıştı: “Eğer herhangi karmaşık bir organın bir sıra, peş peşe gelişerek, ufak düzeltmeler olmaksızın var olduğu gösterilebilirse, benim teorim çöker!” Günümüzde biliyoruz ki bu tarife uyan birçok organlar ve sistemler vardır.

Bunlardan biri hücredir. Darwin için hücre bir “*kara kutu*”ydu. Ama günümüzde hücrenin derinliklerine inebiliyoruz. Lehigh Üniversitesi profesörlerinden Michael Behe, Darwin’in Kara Kutusu: Biyokimyanın Evrime Meydan Okuması kitabında bu konuyu ele alır. Behe’nin araştırmaları doğruluyor ki canlılar gerçekten, hayatın bir dizi işlemini üreten moleküler makinelerle doludurlar. Bu moleküler makineler sadeleştirilemez karmaşıklıktadırlar. Yani bu makinenin işleyebilmesi için tüm parçalarının tamamen son hallerini almış olarak; aynı zamanda, doğru yerde, doğru ölçülerde, doğru sıralamada olmaları gerekmektedir.

Buna bir örnek olarak araba motorunu düşünebilirsiniz: Eğer pistonlardan birinin ölçüsünü değiştirecek olursanız, motorun çalışabilmesi için aynı anda kam şaftını, ayırıcı bloğu, soğutma sistemini ve motorun tüm bölmelerini modifiye etmeniz gerekecektir.

Behe kitabında tüm yaşayan canlıların bu araba motoru gibi sadeleştirilemez karmaşıklık biçimde olduğunu göstermiştir. Behe özenli bir detay ile birçok vücut fonksiyonlarının, örneğin; kan pıhtılaşması, silia, (hücreleri hareket ettiren organizma) görme vs. Darwinci tarzda dereceli şekilde olamayacak, sadeleştirilemez karmaşıklıkta sistemler gerektirdiğini göstermiştir. Neden? Çünkü ara formlarda vücut işlemez, sistem işlemez, hayat devam edemez. Eksik parçalı bir motorla arabayı yürütemeyeceğiniz gibi.

Canlılardaki sadeleştirilemez karmaşıklık akıl almayacak kadar çoktur. Mesela, DNA’yı oluşturan genetik alfabe A, T, C ve G harflerinden her insanın sadece bir

hücresinde üç milyar çift vardır. Vücudunuzda trilyonlarca hücre vardır ve her saniye milyonlarca hücre yenilenir ve bunların her biri sadeleştirilemez karmaşıklığıdır ve her biri sadeleştirilemez karmaşıklık olan alt sistemler içerir.

Behe kitabında Darwincilerin boş iddialarını ortaya çıkarır ve der ki: “Darwinci moleküler evrim fikri bilime dayalı değildir. Bilim literatüründe; dergi, kitap, vs. hiçbir yayında gerçek ve karmaşık bir biyokimyasal sistemin nasıl moleküler evrim geçirdiğini ya da geçirmiş olabileceğini betimlemez. Böyle bir evrimin gerçekleştiğine dair savlar var ancak bunların hiçbiri uygun deney ya da hesaplamalarla desteklenmemiştir. Doğrusu Darwincilerin moleküler evrim konusundaki iddiaları kuru gürültüden ibarettir.”

4. Geçiş Formlarının Hayatta Kalamayacak Olmaları

Bir diğer problem ise geçiş türlerinin hayatta kalamayacak olmalarıdır. Örnek olarak; Darwincilerin savları olan kuşların sürün-genlerden çok uzun bir zamanda türedikleri iddiasındaki yarı kanatlı yarı sürüngen olan bir ara formu düşünün. Böyle bir türün hayatta kalması imkansızdır. Ayrıca her bir tüy sadeleştirilemez karmaşıklığıdır. Böyle zavallı bir hayvan hem suda hem karada hem havada çok kolay bir av olacaktır. Bu ara formda kendisi için ne tür bir yem bulma konusunda da büyük ihtimalle adapte olamayacaktır. Yani Darwinciler için iki katlı bir problem vardır: İlki, sürüngenden kuşa geçiş için geçerli bir mekanizma yoktur. İkincisi, böyle bir mekanizma olsaydı da geçiş formlarının hayatta kalmaları çok zor bir ihtimal olacaktı.

5. Moleküler İzolasyon

Darwinciler sık sık “Tüm canlıların DNA taşımaları, ortak atamızın olduğunun delilidir” derler. Örneğin; Darwincilere göre maymun ve insan DNA’ları arasındaki kimilerine göre %85, kimilerine göre %95 oranındaki benzerlik, ceden gelen bir akrabalığı gösterir. Ancak fare ve insan DNA’sında da %90 oranında bir benzerlik vardır. O zaman nasıl yorumlayacağız?

Doğru, tüm canlılar DNA taşır ve benzerlikler vardır ancak acaba ortak genetik kod aynı yaratıcının, aynı biyosferde yaşamamız için bizleri tasarladığının bir göstergesi olmasın! Nihayetinde, eğer yaşayan canlılar biyokimyasal olarak

birbirlerinden çok farklı olsalardı büyük olasılıkla besin zinciri olmayacaktı. Belki de değişik bir biyokimyasal yapıda yaşam mümkün değildir. Eğer olsa bile bu biyosferde hayatta kalması mümkün olmayabilirdi.

Sıraladığımız bu beş başlıkta doğal seçilimin yeni canlı türlerini yaratamayacağını ispatını yapmış olduk. Şimdi kısaca fosil bulgularının geçiş türleri konusunda sergilediğı sorunlara değinmek istiyoruz.

Darwin, bizzat kendisi bu konuda şöyle demiştir: “Neden öyleyse her jeolojik yapı ve katmanlar bu tür ara türlerle dolu değildir? Jeoloji açıkçası böyle düzgün olarak derece gelişmiş organik bir zincir sağlamamaktadır. Belki de bu benim teorime karşı en açık ve şiddetli itirazdır.”

Darwin, daha sonraki fosil bulgularının teorisini doğrulayacağını düşünüyordu. Fakat zaman onu haksız çıkardı. Medyada duyduğunuzun aksine fosil kayıtları Darwinciler için tamamen bir fiyaskodur. Eğer Darwinci iddialar doğru olsaydı binlerce hatta milyona yakın ara tür fosilleri bulunmalıydı. Aksine, yakın zamanda hayatını kaybeden Harvard’lı Paleontolog (taşıl bilimci) Stephen Jay Gould’e (evrimci) göre; çoğu fosil türlerinin tarihi özellikle dereceli evrimle uyuşmayan iki özellik içerir:

Staz: Çoğu soyu tükenen tür hayatta kaldıkları sürede hiçbir şekilde belli bir doğrultuya doğru değişim gösteremezler. Fosil kayıtlarında ilk görüldüklerinde ve yok olduklarında aşağı yukarı aynı şekildedirler.

Aniden Ortaya Çıkma: Herhangi bir yerel bölgede, herhangi bir tür dereceli olarak, atalarından düzenli bir değişimle ortaya çıkmaz; birden ve tamamen oluşmuş olarak ortaya çıkar. Gould, aslında yaratıcı inancına sahip olanların görmeyi umdukları şeyi ortaya koymuştur. Ama Gould yaratıcı teoremini adapte edeceği yerde Darwincilerin aşamalı evrim teorisini de reddederek kendine has bir “Punctuated Equilibria” (PE) adını verdiği türlerin çok kısa zamanda hızlı bir şekilde evrildiklerini iddia etmiştir. Tabii ki Gould’un bunu dayandıracağı herhangi bir doğal mekanizma veya gerekli fosil kayıtları yoktur, ancak ateizmini oturtacağı Latince bir teoreme ihtiyacı vardır.

Bu bölümü ünlü İngiliz filozof, romancı ve Oxford İngiliz Edebiyatı profesörü C.S. Lewis’in Özde Hristiyanlık kitabından bir alıntıyla tamamlamak istiyorum:

“Yaşam Gücü felsefesi, Evrim ya da Gelişen Evrim görüşlerinden de söz etmeliyim. Bu konulardaki en zekice açıklamalar Bernard Shaw’un, ama en derin olanları Bergson’un eserlerinde bulunur. Bu görüşe sahip olanlar, bu gezegendeki yaşamın, en basit canlılardan insana kadar küçük değişikliklerle evrimleştiğini öne sürerler. Bunu da Yaşam Gücünün ‘gayretine’ ve ‘amaçlılığına’ bağlarlar. İnsanlar böyle bir görüş öne sürdüklerinde, onlara Yaşam Gücüyle kastettikleri şeyin bir akli olup olmadığını sormalısınız. Eğer akli varsa, bu güç yaşamı var eden ve yetkinliğe erdiren gerçekten de Tanrı’dır ve görüşleri dinsel görüşe benzerdir. Eğer akli yoksa o zaman akılsız bir şeyin ‘gayret’ ve ‘amaçlılık’ gösterdiğini söylemenin ne anlamı olduğunu sorarsınız. Bu onların görüşleri için ölümcül bir darbedir. İnsanların yaratıcı Evrimi bu denli çekici bulmalarının nedeni, onlara Tanrı’nın varlığına inanmanın hoş olmayan sonuçlarını düşünmeden duygusal rahatlığını tattırmasıdır... Acaba yaşam gücü hayal gücünün bu dünyadaki en önemli başarısı mı?”

Kambriyen Patlaması (Cambrian Big Bang)

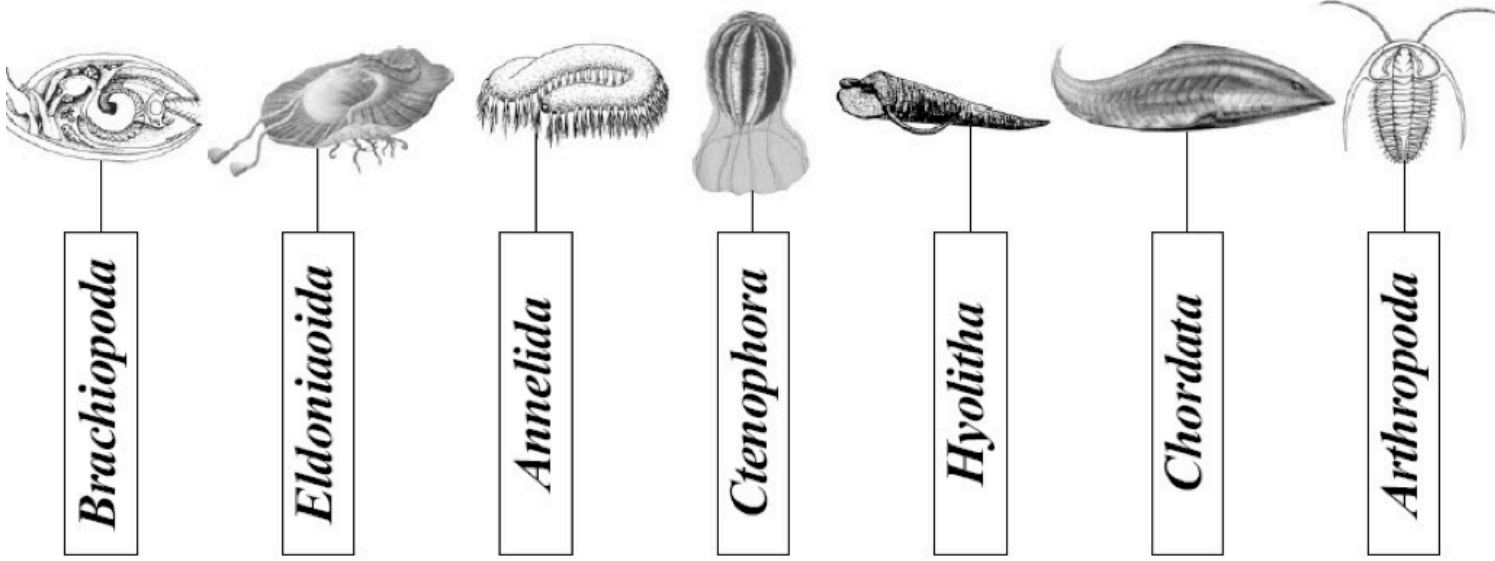
Kambriyen Patlaması: Kambriyen Dönemi yaklaşık 542 milyon yıl önce başladıktan sonra dünyadaki canlı çeşitliliğinde yaşanmış ani artıştır. Patlamadan kasıt canlı sayısındaki hızlı artıştır.

İlk canlıların ortaya çıkışı olan 3.6 milyar yıl öncesinden, 542 milyon yıl öncesine kadar geçen yaklaşık 3 milyar yıllık bir süreçte —ki bu süre dünya tarihinin yaklaşık %67'sini kapsar— dünyadaki canlı çeşitliliği mikroskobik boyuttaki tek hücreli canlılardan öteye geçememiştir. Fakat 542 milyon yıl öncesinden itibaren canlı çeşitliliğinde hızlı bir artış yaşanmaya başlamıştır. Öyle ki 542 milyon yıl önce başlayan bu hızlı süreç sırasında gezegende bitkiler, hayvanlar ve mantarlar gibi gözle görülebilir çok hücreli canlı türleri bir anda ortaya çıkmıştır ve 542 milyon yılda —yani dünya tarihinin yaklaşık %12'lik bir zaman diliminde— günümüzdeki canlılık seviyesine ulaşılmıştır. Kambriyen'in başlangıcından sonraki 20 milyon yıl (dünya tarihinin %0.4'ü) içerisinde günümüzdeki filumların (hayvan

şubelerinin) neredeyse tamamı ortaya çıkmıştır. Bu filumlar bir nevi tüm canlı yaratıkların arketipleri gibidirler.

7 Ana Şube (Aile):

1. *Dallı Bacaklılar ya da Brachiopoda*: iki sert kabuğa sahip deniz omurgasız hayvanları şubesidir. Dış görünüşleriyle midyelere benzerler. Ergin dönemde vücutları sap ya da bir kabukla bir yere bağlıdır. Yaklaşık 280 yaşayan, 30.000 ise fosil türü bilinmektedir.
2. *Eldoniaoidea*: Omurgasız bir deniz yaratığı.
3. *Annelida*: Halkalı solucanlar (Annelida) Polymera olarak da bilinir. Segmentleri dıştan belirgin olarak görülen bir omurgasız hayvanlar şubesidir
4. *Ctenophora*: Taraklılar (Ctenophora), çoğu serbest olarak denizlerde yüzen, bazıları sesil (sabit) yaşayan, vücudu ışıldayan ve jelatinimsi yapıda olan canlılar şubesidir. (Denizanaları vs.)
5. *Hyalolitha*: Hyolithlar, Palaeozoik devirden kalan fosillerden bilinen, koni şeklinde kabuklu hayvanlardır.
6. *Chordata*: Kordalılar (Latince: Chordata), Sırt iplikliler veya Kordatlar olarak da bilinir, bazı gruplarda yaşamın belirli bir evresinde, bazı gruplarda ise bütün yaşam süresince vücuda desteklik yapan bir notokorda (sırt ipliği), yutak solungaç yarıklarına, sırt tarafında ortası boş sinir şeridine ve kuyruğa sahip hayvanlar.
7. *Arthropoda*: Eklem bacaklılar ya da Arthropoda, omurgasızların en büyük şubesidir. Arthropoda (*arthros*: eklem, *podos*: ayak), "eklemlili ayaklılar" anlamına gelmektedir. Vücutları; baş (*caput* veya *cephalo*), göğüs (*thorax*) ve karın (*abdomen*) olmak üzere üç bölgeden meydana gelir. Her bölge çeşitli sayıda segmentten (parçadan) ibarettir. Vücudun her bir segmenti esnek bir deriyle birbirine bağlanmıştır. Vücut yüzeyi, sert bir madde olan kitinden meydana gelen bir dış iskeletle örtülüdür. Bu canlı yaklaşık 1 metre boyundadır.

Caption

Kayda değer bir nokta da aynı döneme ait olan bu fosillerin günümüzde dünyanın kırk farklı bölgesinde bulunan fosil yataklarında keşfedilmiş olmalarıdır.

Bu yataklardan en zengin olan dört tanesi şunlardır:

- Burgess Shale: Kanada, Britanya Kolombiyası Kanada Kayalık Dağları
- Chengjiang: Çin'in Yunnan eyaletinin Chengjiang ilçesinde yer alır.
- Sirius Passet: Kuzey Grönland
- Doushantuo: Çin'in bir güneydoğu eyaleti olan Guizhou'dadır.

Sonuç

Görüldüğü üzere Kambriyen Patlaması ile kompleks canlı türleri dünyanın bir çok farklı bölgesinde aynı dönemde ortaya çıkmışlardır ve ne öncelerinde ne de sonralarında ne ara türler vardır ne de kendileri, fosil kayıtlarına göre nesilleri tükenene kadar başka türe doğru bir evrim geçirmişlerdir.

III. AHLAK ARGÜMANI

Şimdi içine gireceğimiz bu konuda teistik Tanrı'ya birçok deliller vardır. Bu deliller, daha önceki bölümlerde değindiğimiz gibi, bilimsel değillerdir; ahlaksal ve mantıksal niteliktedirler. Mantık ve matematik kuralları gibi maddi olmayan ama aynı derecede gerçek ve geçerlidirler.

Her insan başkalarından belli bir davranış standartlarına uymalarını bekler. Başkalarının da kendisinden bunu beklediğini bilir. Kendi iç dünyasında da bu davranış ya da ahlak kuralları dediğimiz olgunun baskısını her zaman hisseder. Bu baskıyı da en çok bir hata yaptığımızda ya da suç işlediğimizde hissederiz. Bir beyaz yalanımız bile ortaya çıksa yüzümüz kızarır utanırız. Suçun büyüklüğüne göre bu baskı bizi uzun zaman etkisine aldığı gibi bizi büyük ruhsal adımlar atmaya da götürebilir. Dostoyevski'nin Suç ve Ceza romanı böyle bir konuyu ele alan önemli bir başyapıttır. Ahlak Yasasının yani vicdanın bize olan baskısını en net gösteren öğelerden biri hata yaptığımızda mazeretler uydurmaya başlamamızdır. En basitinden bir randevuya geç kalsak hemen özür diler mazeretlerimizi sıralarız ya trafik vardır ya çalar saat çalışmamıştır ya da başka bir şey **uydururuz** çünkü doğru olanın ve bizden beklenenin zamanında orada olmamız gerektiğini iyi biliriz. Hatta insanlar arasındaki kavga ve tartışmalardaki amaç karşısındaki kişiye yanlış oluşunu göstermeye çalışmaktır. Kişi kendisinden bağımsız ve nesnel olan bir doğru ya da doğruların karşı taraf tarafından da görülüp benimsenmesini ve boyun eğilmesini amaçlar. Eğer nesnel olarak doğru ya da yanlış diye bir kavram yoksa tartışmaya zaten gerek yoktur çünkü bu durumda bir yargıya ulaşılamaz tek yapılan şey senin fikrine karşı benim fikrimdir, yani sadece fikirlerin çarpıştırılmasıdır ve hiçbir bağlayıcılığı yoktur. Bu noktada Dostoyevski'nin veciz olarak ifade ettiği "Tanrı yoksa her şey mübahtır!" dönüm noktasına ulaşmış oluruz. Eğer bir vicdan yani ahlak yasası yoksa ya da bunu dayandıracığınız bir yargı mercii olarak Tanrı yoksa ve insan evrim aracılığıyla tesadüfen oluşmuş sadece iri bir solucansa kimseyi yargılamaya hakkınız olamaz. Eğer bir kişi bir çocuğa tecavüz ediyor ya da birini öldürüyorsa sadece içinden geleni yapan, neslini çoğaltmaya çalışan ya da güçlü olup hayatta kalabilmek için güçsüzü yok eden biridir. Nazilerin; Nietzsche ve Darwin'den etkilenerek Ari ırkı yüceltmek için zayıf olan halkları yok etmeye çalışmaları da işte tam budur.

Nietzsche Darwin'i o kadar benimsemişti ki dünyada zayıf olanın mutlaka yok edilmesi gerektiğini iddia ediyor ve Hristiyanlar düşkünlere yardım ettikleri için onlara büyük bir nefret besliyordu. Yine de Nietzsche entellektüel gözlemleriyle gelecek için şöyle bir tahminde bulundu:

“Tanrı'yı öldürdük bu yüzden XX. yüzyıl en kanlı yüzyıl olacak” ve maalesef haklı çıktı. Nietzsche çok iyi biliyordu ki eğer Tanrı yoksa vicdanı dayandıracak bir referans noktası da yoktur ve insanlar ne yapmak isterlerse serbesttirler ama maalesef düşmüş insanın içinden de çoğunlukla pek iyi şeyler çıkmaz ve çıkmadı ve eğer Tanrı'ya gerçekten dönmezsek yine çıkmayacak. Tarih kendini tekrar ederek yoluna devam edecek.”

Ahlak Yasası Bir İçgüdü Müdür?

Bazı yapılan itirazlardan biri bu ahlak standartlarının aslında bir içgüdü olduğudur. Ama bu standartlar içgüdülerden farklıdır. İçgüdülerin ucu açıktır yani bir duyguda çok ileri gidebiliriz, bu duygu her ne kadar özünde sempatik bile olsa aşırıya gidildiğinde zararlı olmaya başlayacaktır. Bir örnek vermek gerekirse: Anneler çocuklarına şefkat gösterirler, bu güzeldir ancak bu şefkate aşırıya giderlerse çocukları üzerinde aşırı korumacı olurlar bu da bazen ya çocuğun karakterinin gelişmesini engeller ya da bu annenin çocuklarının oyun arkadaşlarına sert davranmasına yol açar. Bir diğer örnek korkudan verilebilir, hayatın korunması ve devamı için önemli bir içgüdüdür ancak aşırıya gidilirse kişi hayatta özgüvensiz olarak birçok konuda pısırık ve başarısız olacaktır. Anlaşılacağı üzere ahlak yasası ya da vicdan dediğimiz şey böyle bir içgüdü değil aksine hangi noktada hangi içgüdümüzü kullanmamız gerektiğini bize söyleyen, doğuştan içimizde çekirdek halinde olan (bebeklerde yapılan deneylerle doğrulanmıştır) ve pozitif bilimler gibi dışardan öğrenerek geliştirdiğimiz, yüreklerimizde olan bir olgudur. Bütün dinlerin ve İnsan Hakları Beyannamesinin ortaya çıkışında kilit rol oynamıştır. Tarihteki her medeniyette her toplulukta bu ahlak kuralları genel kapsamıyla bilinirler ama detaylarda farklılıklar gösterebilirler de her zaman insanları en doğru davranışı bulmak için bireysel ve toplu olarak yönlendirir. Vicdanımız bizi doğru olanı yapmaya zorlar ancak yine de bir içgüdü değildir. Eğer öyle olsaydı o zaman içimizde “iyi” diye bir güdü olurdu ve doğru davranmamızı otomatikman sağlardı ama böyle bir durum söz konusu değildir.

Bebekler Üzerinde Ahlak Deneyleri

Ahlak Yasasının doğuştan içimizde yazılı olduğunu gösteren bebekler üzerinde yapılan deneylere birkaç örnek vermek gerekirse; kuklalarla yapılan bir deneyde 21 aylık bebekler kuklalara ödül olarak bir şeyler verebilecekleri ya da ceza olarak onlardan bir şeyler alabilecekleri bir ortama konuldular. Bebeklerden bir şey almaları istendiğinde kötü kuklalardan, vermeleri istendiğinde ise iyi kuklalara bir şeyler verdikleri gözlemlendi. Bu deneyin sekiz aylık bebeklere uygulanan versiyonunda ise iyi kuklayı ödüllendirenleri bu kuklayı cezalandıranlara tercih ettikleri ve benzer şekilde kötü kuklayı cezalandıranları bu kuklayı ödüllendirenlere tercih ettikleri gözlemlendi.

Bebeklerde bu şekilde iyi-kötü, doğru-yanlış, adil-adaletsiz ayrımı yapabilecek bu kabiliyetin kaynağı ve nedeni nedir? Eğer ateist evrimin iddia ettiği gibi insan tesadüfen oluşmuş bir hayvan ise buna ne ihtiyacı vardır? Hayvanlarda herhangi bir ahlaksal farkındalık gözlemlenmez ve beklenmez. Bir kedi bir fareyi yakaladığında kimse onu yargılamaz. Ama insan bir karıncayı dahi bilerek ezse hem vicdanı hem de başkaları tarafından suçlu görülür.

Doğamıza daha doğuştan böyle bir ahlaksal farkındalık yerleştirmeyi evrim amaçlamış olabilir mi? Eğer amaçlılık güdüyorsa bu tesadüfi değil demektir bu da evrimin tanımına zıttır. Eğer bir amaçlılık varsa bu ancak şuur/akıl ve kişilik sahibi biri tarafından yapılabilir. Bu yüzden bunun gibi deneylerle de sabit olan ahlaksal farkındalık fenomeni ancak teistik teoriyle en iyi şekilde izah edilebilir.

Zor Kararlar

Ahlak standartlarının bazı kurallarını keşfetmek ve kavramak zordur. Her ne kadar içimizde doğru olanı yapmak istesek de bir çok kereler ikilimlerde kalmak kaçınılmazdır. Felsefi çalışmalar bunun örnekleriyle doludur. Örneğin kürtaj ya da idam ya da insan klonlama konuları... Tanrı hayatın kutsal olduğunu ve cinayeti mutlaka yargılayacağını söyler. İmanlı bir kadın tecavüze bile uğramış olsa rahmindeki bebeği aldirarak bir cinayet işlemek istemeyecektir. Ama bu kararı

vermek ve travmaları atlatmak hiçte kolay olmayacaktır. Her ne olursa olsun insanlar birçok kereler de doğru kararı veremeyeceklerdir. Bazı inançsız kadınların bu kadar kürtaj yanlısı olmalarını da anlamak gerçekten zordur. Sorsanız belki iç organlarının yerlerini dahi bilmeyen bu insanlar "vücut benim istediğimi yaparım!" "sloganları atmaları en hafif kelimeyle trajikomiktir. Bu dünyaya kendi isteğimizle gelmedik ve kendi isteğimizle ayrılmıyoruz. Bu bedenlerimiz bize emanettir ve az olana sadık olup olmadığımızdan hesaba çekileceğiz. İsa Mesih'in dediği gibi "azda sadık olmayana çoğu kim verir?"

Bazen vicdanımızın istediği şeyi yapmakta gerçekten zorlanırız. Bazen bir yalanla işin içinden sıyrılmak varken benliğimiz istemese de vicdanımız zorladığı için doğru olanı yaparız ama bunun iç huzuru bizi bunu yaptığımıza değer olduğuna ikna eder. Peki ama bu iç huzuru nereden gelir, bunu hiç sorguladık mı?

Ahlak Kuralları Evrimin Bir Sonucu Mudur?

Yapılan bir başka itiraz da "ahlak kuralları evrimin bir sonucudur; hayatın devam edebilmesi, bireyin ve toplumun bekası ve çıkarları için gerekli olduğu için zamanla oluşmuşlardır." İfadenin bireyin ve toplumun bekası ve çıkarlarını gözetmek iyidir yargısı doğrudur ancak bu ifade de zaten ahlak kurallarının bir parçasıdır. Bir davranışı iyi veya kötü, doğru veya yanlış diye sınıflandırmak onun ahlak kurallarının bir parçası olduğunu gösterir. Toplumun bekası ya da çıkarları neden iyidir? Gününü gün etmek varken neden toplum için kendimi zorlayayım? Bencil olmak varken neden başkaları için fedakarlıkta bulunayım? Aslında Darwincilerin içinden çıkamadıkları bir muamma ise "fedakarlık"tır. Hayatı mücadele ve güçlü olanın ayakta kalması olarak gören evrim için fedakarlığı izah etmek elbette kolay değildir.

Görüldüğü gibi ahlak kurallarını, Tanrısal erdemleri iyi bildiğimiz halde onlar hakkında pek az düşünür ve irdeleriz. Aslında bizi direk Tanrı'ya götürecek, içimize yazılmış bu kurallar hakkında daha çok düşünmeliyiz. Tanrı bizi bir yöne doğru sevk etmek istiyor. Tanrı; bizim doğruları seçerek karakterimizi O'nunla sonsuz kutsallığını paylaşabilmemiz için bina etmemizi istiyor. O'nun huzuruna çıktığımızda bu yüzleşmeye hazır olmamızı istiyor.

Ahlak Yasası İnsan Öğretisi Midir?

Burada yer vermek istediğimiz son bir itirazda şöyle dile getirilir: "Ahlak Yasası bize eğitimle öğretilen bir toplumsal davranış alışkanlıkları değil midir?" C.S. Lewis bu soruya Özde Hristiyanlık kitabında değiniyor. Ahlak Yasasını daha kapsamlı kavramak için bu başyapıtı mutlaka incelemelisiniz. Burada bu soruya Lewis'i özetleyerek şu şekilde cevap verebiliriz: bu yasa matematik gibi müspet (pozitif) bir ilimdir. Doğru, matematik gibi okullarda, ev ve toplum yaşamında insanlar tarafından da öğretilir ancak matematik gibi insanın dışında olan, nesnel olan, bizim icat etmediğimiz ama keşfettiğimiz doğrulardır. İnsanların şahsi görüşlerine bağlı değildir. Bunu iki gözlemlerle kavrayabiliriz; ilk olarak insanların yaşayışları ve yaşam koşulları hatta dinleri nasıl olursa olsun, hangi çağa ya da ülkeye giderseniz gidin Ahlak Yasası güçlü ve kapsamlı bir şekilde kendini göstermiştir. İkinci olarak iki insan arasındaki ahlaksal farklılıkları karşılaştırıp birine iyi ya da daha iyi diyorsanız aslında bu iki kişinin ahlak sistemlerini üçüncü bir ahlak sistemiyle yani bir Asıl Ahlak standardıyla karşılaştırarak bu yargıya varıyorsunuz demektir. Bir çizginin eğri olup olmadığını bir cetvel kullanarak ölçmeye çalışmak gibi.

Ahlak Yasası Koyucusu

İnsanların zihinlerinde böyle bir ahlak standartlarının olması, reçeteyi formüle eden birini gösterir. Her reçetenin bir formüle edeni vardır. Ahlak Yasası da bundan farklı değildir. Birinin bize bu kuralları vermiş olması lazımdır.

Çıkarım temelde çok basittir:

1. Her yasanın bir yasa koyucusu vardır.
2. Ahlak yasası vardır.
3. Öyleyse, bir Ahlak Yasası Koyucusu vardır.

Eğer ilk iki önerme doğruysa üçüncü maddedeki çıkarım oluşur. İlk önerme zaten bir mantık kuralıdır. Bir örnekle açıklayacak olursak: T.C. Anayasası vardır, o zaman bir yasama kurumu da olmalıdır ve vardır. Hatta bir adım daha ileriye gidecek olursak eğer ahlaksal zorunluluklar varsa, hesap verilecek biri de olmalıdır. Yasa ve yasama kurumundan başka yargı kurumu olarak adliyelerin

olduğu gibi. Öyleyse soru şudur: Gerçekten Ahlak Yasası var mıdır? ABD'nin kurucularından Thomas Jefferson Bağımsızlık Bildirgesinde şu ifadeleri kullanmıştır: “Ahlak Yasası aşikardır.”

Vicdanı keşfetmek için neden aramazsınız, zaten var olduğunu bilirsiniz. Vicdanın ve ahlakın nesnel standartları olmaksızın, hayatın hiçbir manası yoktur ve kesin doğru ya da kesin yanlış diye bir şey söz konusu olamaz. Her şey sadece fikir meselesi olup çıkar. Benim fikrime karşın senin fikrin. Ahlak Yasasından bahsettiğimizde kastettiğimiz, her insanın temelde nasıl doğru ve yanlış hissetmekte duyarlı olduklarıdır. Mesela sevgi nefretten üstündür, cesaret korkaklıktan iyidir, vatanseverlik doğru hainlik yanlıştır, fedakârlık bencilliğe tercih edilmelidir vb.

Teksas Austin Üniversitesi profesörlerinden J. Budziszewski şöyle yazmıştır: “Herkes bazı prensipleri bilir. Dünyada hiçbir yer yoktur ki adam öldürmek erdem, minnet de suç sayılsın.”

Sonuç olarak, herkes bilir ki kesin ahlaksal zorunluluklar vardır. Tüm insanları, her zaman ve her yerde bağlayıcı ahlaksal zorunluluklar vardır. Kesin Ahlak Yasası da Ahlak Yasası Koyucusunu işaret eder.

Tabii ki bu her ahlak meselesinin cevabını kolayca fark ederiz ya da bazı insanlar ahlak yasasının varlığını inkâr etmezler manasına gelmez. Ahlakta zor problemler vardır ve insanlar her gün ahlak yasasını inkâr etmek için baskı altındadırlar. Ancak, ifade edilen insanlar kabul etsinler veya etmesinler herkes doğru ya da yanlış prensipler olduğunu bilirler. Budziszewski bu doğru ve yanlışın temel bilgisini, aynı başlığı taşıyan kitabında şu şekilde adlandırır: “*Bilmeksizin Olamayacağımız Şey*” (What We Can't Not Know). Örneğin; birini öldürmenin kötü olduğunu herkes bilir. Bazı kişiler bunu inkâr edip cinayet işleyebilirler. Ama yüreklerinin derinliklerinde yaptıklarının suç olduğunu bilecekler ve vicdanları

onları rahatsız edecektir. Cinayet diğer kesin ahlak yasaları gibi dünyanın her yerinde, her zaman ve herkes için kötüdür.

Ahlak Yasasını Gösteren 8 Delil:

Özet olarak Ahlak Yasasının var olduğunu gösteren sekiz nedeni şu şekilde sıralayabiliriz:

1. Ahlak yasası inkâr edilemezdir.
2. Tepkilerimizden varlığını biliriz.
3. İnsan haklarının temelini oluşturur.
4. Adaletin değişmez standartını oluşturur.
5. İki ahlak durumu arasındaki farkı betimler (Hitler'e karşı Rahibe Teresa).
6. Bir şeyin kesin yanlış olduğunu bilebiliyorsak öyleyse doğruluğun kesin standardı olmalı.
7. Ahlak yasası politik ve sosyal anlaşmazlıkların zeminidir.
8. Eğer ahlak yasası olmasaydı, uymadığımızda mazeretler sunmazdık.

Ahlak yasası İncil'inde en temel kavramlarından biridir. İsa Mesih bizi Musa'nın Yasasından özgür kılmıştır ancak Ahlak yasasından özgür kılmadığı gibi en ince detayına kadar uymamızı ister. **"Dağdaki Vaaz"** bunun göstergesidir. Ve yine her birimiz biliriz ki ömrümüz boyunca hiçbir zaman mükemmel olamayacağız, vicdanımızın gerektirdiklerini tam anlamıyla yerine getiremeyeceğiz. Bu yüzden Tanrı'nın lütfuna ve kusursuz olan bir Kurtarıcıya ihtiyaç duyacağız. Tanrı'ya yücelik olsun ki Tanrımız bu Kurtarıcıyı Kendisinden sağlamıştır.

İncil'de vicdan konusu üzerine en temel bölümlerden birinden kısa bir alıntı:
Romalılar 2. Bölüm ¹² Kutsal Yasa'yı bilmeden günah işleyenler Yasa olmadan da mahvolacaklar. Yasa'yı bildikleri halde günah işleyenlerse Yasa'yla yargılanacaklar. ¹³ Çünkü Tanrı katında aklanacak olanlar Yasa'yı işitenler değil, yerine getirenlerdir. ¹⁴ Kutsal Yasa'dan yoksun uluslar Yasa'nın gereklerini kendiliklerinden yaptıkça, Yasa'dan habersiz olsalar bile kendi yasalarını koymuş olurlar. ¹⁵ Böylelikle Kutsal Yasa'nın gerektirdiklerinin yüreklerinde yazılı olduğunu gösterirler. Vicdanları buna tanıklık eder. Düşünceleriye onları ya suçlar

ya da savunur. ¹⁶ Yaydığı müjde'ye göre Tanrı'nın, insanları gizlice yaptıkları şeylerden ötürü İsa Mesih aracılığıyla yargılayacağı gün böyle olacaktır.

Ateistler Ahlsız Mıdırılar?

Argümanımızı tamamlarken bir noktanın altını çizerek yanlış anlaşılmanın önüne geçmek isteriz. Ahlak Argümanında amaç ahlak yasalarının nesnel olduğu ve kaynağının ancak Tanrı olabileceğini göstermektir. *Yoksa ateist ya da Kutsal Kitabın Tanrı'sına inanmayanların ahlaksız olacakları iddia edilmemektedir.* Bu insanlarda iyi ya da kötü, doğru ya da yanlış olabilirler, bebek deneylerinde de ortaya konduğu gibi doğuştan gelen yetilerle adaleti savunabilirler hatta kimi zaman inançlı insanlardan bile daha yardımsever olabilirler ama asla bu yasaların doğruluğunu Tanrı referansı olmadan ispat edemezler!

Euthypron İkilemi (İlahi Buyruk Teorisi)

Bu noktada Euthypron İkilemine de kısaca değinmekte faydalı olacaktır. Bu ikilem yaklaşık 2500 yıl önce Platon'un Euthypron ile yaptığı diyalogda ortaya çıkmış ve o zamandan bu zamana felsefecileri ve teologları meşgul etmiştir.

Soru şu şekildedir: "Bir şey ahlaken iyi olduğu için mi Tanrı tarafından emredilmiştir, yoksa Tanrı emrettiği için ahlaken iyidir?"

Bu iki kısımlı soru ilk bakışta kolay bir soru gibi gözükse de irdelendiğinde her iki kısmının da ayrı ayrı doğru olarak ele alındığında yeni sorunlar doğurduğu gözlemlenecektir. İlk kısma göre "ahlaki iyi" Tanrı'dan ve emirlerinden bağımsız olarak var oldukları var sayılmış olur. O zaman bunu ileri sürmekle; Tanrı'nın iradesini ve egemenliğini ahlaki iyi ile sınırlamış mı oluruz? Tarihte ikilemin bu kısmının da sorun görmeyen ve kabul eden felsefeciler ve teologlar olmuştur.

İkilemin ikinci kısmına baktığımızda ve bu savı doğru olarak kabul ettiğimizde ise eğer bir şey Tanrı emrettiği için ahlaksal olarak iyi oluyorsa o zaman "Tanrı'nın emirleri keyfi midir?" sorunu ortaya çıkıyor. Birçok dinlerden ve Hristiyan

teologlardan bazıları Tanrı'nın iradesini ve egemenliğini hiçbir şeyin sınırlandırmayacağını düşünerek ikilemin bu kısmını doğru kabul etmişlerdir.

Ayrıca felsefe de Sahte İkilem (Pseudo Dilemma) denilen bir kavram vardır. Birçok Hristiyan teolog, başta Augustin, Anselm ve Aquinas olmak üzere bu ikilemin sahte bir ikilem olduğunu ve üçüncü bir şıkkın mevcut olduğunu ortaya koymuşlardır. Buna göre "Tanrı iyidir ve kutsaldır, Tanrı iyi olan doğasına uygun olarak buyruklarda bulunduğu için ne Tanrı'nın iradesinin ve egemenliğinin sınırlandığı ne de Tanrı'nın emirlerinin keyfi olduğu söylenebilir. Bu teologlara göre Tanrı ne ahlak sistemi icat eder ne de ahlak sistemine uygun hareket eder ancak Tanrı'nın iyiliği ve iradesi ahlak değerlerinin ne olacağını belirler! "

Tanrı'nın doğasının, iradesinin ne yönde olacağını etkilemesi Tanrı'nın dışında bir standardın Tanrı'yı etkiler görüşünden temelde farklıdır. Tanrı'nın sıfatlarından olan Bilgeliğinin ve İyiliğinin Ahlak Yasası olarak neyi irade ettiğinde etkili olması tabiki Tanrı için bir sınırlama olarak görülmez. Bu farkı görmek önemlidir.

Bu tarz ikilemsel soruların Tanrı'yı yakından tanımamaktan ve doğasını iyi kavramamaktan kaynaklandığını söyleyebiliriz. Bir insan başkasına haksız yere tokat atıyorsa bu ilk önce Tanrı'nın yüreğini acıtır. O kişiden özür dilememiz gerektiği gibi Tanrı'ya karşı da tövbe etmemiz gerekir. Biz bir cinayet işlersek Ahlak Yasası başta olmak üzere tüm yasalara karşı suç işlemiş oluruz ve yargılanırız. Ama insana can veren Tanrı onu geri aldığı anda bir suç işlemiş olmaz, ölümü yaratan da Tanrı'dır ve kimse O'nu yargılayamaz. Ancak Tanrı iyi olan doğası ile insanlık için gerekli olan ahlak yasasını bizler için belirlemiş ve doğamıza bu yasaları yerleştirmiştir.

IV. İSA MESİH

Bu son bölümde varlığıyla, yaptıklarıyla, mesajıyla; özellikle ölüm ve dirilişle, insanlık tarihine vurmuş olduğu damgayla Tanrı'nın varlığına, kişiliğine ve bizlere olan sevgisine en büyük delil olan İsa Mesih'ten bahsetmek istiyoruz.

Şimdiye kadar evren kitabından Tanrı'nın varlığına deliller getirdik. Burada ise tarih sayfalarına geri dönecek ve varlığıyla, söyledikleri ve yaptıklarıyla ama en önemlisi ölümü ve ölümden dirilişi ile başlı başına bir mucize olan İsa Mesih'e özellikle de O'nun gerçekten ölümden dirilmiş olması gerektiğini tarihsel ve mantıksal argümanlarla göstererek, böyle bir olayın ancak Tanrı'nın gerçekten var olmasıyla açıklanabilir olduğunu gözler önüne sermeye çalışacağız.

Tarihsel olarak Hristiyanlığı inceler ve nasıl ortaya çıktığına bakacak olursak göreceğiz ki İsa Mesih tarafından üç sene zarfında yetiştirilen bir avuç insanın nasıl acılara, işkencelere ve ölümlere göğüs gererek, Eski Antlaşma'da ön bildirimlerini okudukları bu şahsın ölümüne ve dirilişine tanıklık ettiklerini göreceğiz. (Aslında Hristiyanlık inancı tamamen bundan ibarettir. Romalılar 10. Bölümde dendiği gibi İşte duyurduğumuz iman sözü budur. ⁹ İsa'nın Rab olduğunu ağızla açıkça söyler ve Tanrı'nın O'nu ölümden dirilttiğine yürekten iman edersen, kurtulacaksın). Tarihsel olarak incelediğimizde İsa Mesih'in çarmıha tek başına gittiğini görüyoruz. En yakın öğrencileri dahi bu zorlu ölümden korktukları için kaçmışlar ve O'nu yalnız bırakmışlardı. Yahudiler, İsa'yı öldürtmekle kendilerine göre sapkın olan bu akımı durdurduklarını, Romalılar ise İsa'yı öldürmekle Yahudiler tarafından yapılacak olası bir isyanı önlediklerini düşünüyorlardı. İşte bu noktada tarihçilerin altını çizdiği husus şudur: “nasıl oluyor da bu pusmuş, korkup dağılmış olan bir avuç Yahudi Mesih imanlısı, bu ölümden hemen sonra bir şekilde kendilerinde bir kuvvet bularak dünyaya dağılıp, işkencelere ve ölüme meydan okumuş ve İsa'nın bekledikleri Mesih olduğunu, çarmıhta günahlarına karşılık olarak öldüğünü ve üçüncü gün ölümden dirildiğini gördüklerini iddia etmişlerdir?” Savımızın özü budur!

Bu savı/argümanı biraz daha güçlendirmek için şunu göz önüne almak çok önemlidir:

Bu İnsanlar neden öldüler? Doğru insanlar idealleri, devrimleri ve inançları uğruna tarih boyunca mücadele vermişler, ölümü göze almış ve birçokları da ölmüşlerdir. Ancak hiçbir insan hiçbir zaman kendi uydurduğu bir yalan uğruna ölümü göze almaz. Birçok sahte peygamber etrafındaki insanları kendi uydurdukları birçok yalanlara inandırmışlardır hatta kendilerini bile bir kısmına inandırırılar ancak bunu mutlaka çıkarları uğruna yaparlar. İsa Mesih'in dediği gibi "onları meyvelerinden tanıyacaksınız, onlar koyun postuna bürünmüş içte yırtıcı kurtlardır..." Peki havariler ve o dönemdeki bu ilk imanlılar bu tür peygamberler miydiler? On iki havarinin on bir tanesi ve Pavlus gibi Mesih'in ölümden dirilmiş olduğunu gören niceleri türlü işkencelere maruz kaldıkları ve öldürülmekle tehdit edildikleri halde asla inançlarından yani "beklediğimiz Mesih İsa'dır, O bizim günahlarımıza karşı öldü ve üçüncü ün ölümden dirildi. Bizler bunun tanıklarımız." demişler ve inançlarından öldürüldükleri halde vazgeçmemişlerdir.

Görüldüğü üzere Hristiyanlık bir ideoloji değildir ya da bir kimlik (ırk vs) savaşı değildir. Sadece ve sadece İsa Mesih'in günahlara karşılık ölmesine ve üçüncü gün bütün insanlığa bağışlandığımızın müjdesi olarak ölümden dirilmesine inanmaktır.

Bu nokta da bu sava bazı itirazlar gelmeye başlar. Bunlardan bazıları şu şekildedir:

- *Acaba bu Mesih'in ölümden dirildiğini iddia edenler halüsinasyon görmüş olabilirler mi?*

Halbuki bilimsel olarak biliyoruz ki halüsinasyon kişiseldir, toplu halde görülmez. İsa Mesih ise ölümden dirildikten sonraki kırk gün zarfında sadece bir defa değil, defalarca birçok kişiye, bir defasında da beş yüzden fazla kişiye aynı anda görünmüştür.

1. Kor. 15: 3-4 Aldığım bilgiyi size öncelikle ilettim: Kutsal Yazılar uyarınca Mesih günahlarımıza karşılık öldü, gömüldü ve Kutsal Yazılar uyarınca üçüncü gün ölümden dirildi. 5 Kefas'a, sonra Onikiler'e görüldü. 6 Daha sonra da beş yüzden çok kardeşe aynı anda görüldü. Bunların çoğu hâlâ yaşıyor, bazılarıysa öldüler

- *Bu havariler/elçiler, Yahudi dinindeki kurallardan bıktıkları için daha sade bir din arayışıyla böyle bir yalan uydurmuş olabilirler mi?*

Ama hangi insan böyle kapsamlı bir yalan uydurabilir ve grup halinde bu yalanın kölesi olabilir? Doğru, tarih boyunca ve günümüzde insanlar inançları ve ideolojileri için ölümü göze alıyorlar ve ölüyorlar. Ancak bu ilk öğrenciler bizzat tanık oldukları olaylar uğruna ölümü göze aldılar. Hiç kimse bir yalan uğruna ölüme kadar gitmez. Hiç kimse kendini inandırdığı bir yalan uğruna işkencelere ve ölüme kadar gitmez. Bu insanların bir liderleri yoktu, Mesih artık yanlarında değildi. Ama onlar dünyaya yayılarak Mesih'in günahlarımıza karşılık öldüğünü ve üçüncü gün ölümden dirildiğini gördüklerini ve bunun bizim de dirileceğimizin müjdesi olarak gerçekleştiğini anlattılar. Yaptıkları tanıklık Mesih'in ölümden dirilmiş olmasıydı.

- *Böyle bir yalanı hep beraber uydurup, bunun kölesi olmuş olabilirler mi?*

Bu onlar ve bizler için müjdeli haberdi, günahlarımızdan sıyrılma ve sonsuz hayata kavuşma yolunun açıldığının, O'nun adına iman eden hiç kimsenin utandırılmayacağına duyurusunu yaptılar. Hayatlarını; bizzat gördükleri, dokundukları, acılar içinde ölümünü seyrettikleri ve üç gün sonra ölümden dirilişine tanık oldukları İsa Mesih'e adadılar.

- *Acaba bu tarihi olayları aktaran İncil tahrif edilmiş olabilir mi?*

Bugün ellerimizde olan Yeni Antlaşma yani İncil kitabının tarih boyunca asla tahrif edilmediğini açıkça söyleyebiliriz. Tahrif olduğunu iddia edenlerin hiçbir tarihsel delil öne süremedikleri aşikardır. Aksine İncil'in, elimizde ilk yüzyıllardan kalma orijinal dili olan Grekçe'de beşbinden fazla nüshaları mevcuttur. Bu nüshalar dünyanın birçok müze ve kiliselerinde saklanmakta ve sergilenmektedirler. İnternette, dijital ortamlarda bunlara ulaşmak mümkündür.

Kitabımızın bu son bölümünde Yeni Ahit’i yazan peygamberlerin (İncil, dokuz ayrı yazar tarafından yazılmış, yirmi yedi bölümden oluşur.) Dürüst insanlar oldukları ve doğruyu söyledikleri, ince ve hassas bir çalışmayla birinci elden gördükleri ve şahit oldukları bu olayları kayda geçirdiklerinin ispatı olarak on sebep sıralamak istiyoruz:

1. Kendi haklarında birçok utandırıcı detaylar vermektedirler.
2. İsa Mesih’in onlara karşı kullandığı birçok utandırıcı ve zor ifadeleri saklamamışlardır.
3. Yazılarında bildirdikleri birçok tarihsel olay ve çarmıh başka kaynaklarda doğrulanmıştır.
4. Kendi sözleriyle İsa’nın sözlerini dikkatlice ayırmışlardır.
5. Yazılarında diriliş hakkında uyduramayacakları olaylar, detaylar mevcuttur.
6. Yazılarındaki en az otuz halk figürü tarihsel olarak doğrulanmıştır.
7. Çok ince ve hassas detayların verilmiştir.
8. Okurlarını, bahsettikleri olayları hatta mucizeleri dahi doğrulamaları için teşvik etmeleridir.
9. Mucizeleri de diğer tarihsel olaylar gibi sade ve düz bir şekilde, halk diliyle ve tanıkları ile beraber aktarmışlardır.
10. Kendileri de bizzat yaşadıkları ve kutsal olduğuna inandıkları inancı ve uygulamalarını terk ederek, yeni inanca geçtiler. Hiçbir zorlama, işkence ya da ölüm tehdidine karşın inançlarını terk etmediler.

- *Akla getirilen bir diğer şüphe ise yer değiştirme teorisidir. Acaba başka biri isteyerek ya da istemeyerek O’nun yerine asılmış olabilir mi?*

Müslüman dünyası içerisinde bu iddiayı birçok inanan ve savunan vardır. Bu iddiaya göre İsa Mesih çarmıhta ölmemiştir, O çarmıha götürülmeden önce başka biri ya Yahuda İskariyot ya çarmıhını taşıyan Kireneli Simun ya da havarilerden biri O’nun yerine alınmış ve çarmıhta ölmüştür. Tabi bu iddia birçok soru ve sorunlar ortaya çıkarmaktadır. Örneğin boş mezar nasıl oldu? O kişi mi ölümden dirildi? Mesih kaçtı mı? Mesih’in acı çekip öleceğinden haber veren Eski Antlaşma peygamberlerinin ön bildirimleri her bir yalan mıydılar? Üç sene hizmeti sırasında

bir çok defa acı çekip öleceğinden bahseden İsa Mesih yalan mı söylemişti? Eğer Mesih İsa ölmeden göğe alındıysa neden kimsenin özellikle havarilerin bundan haberi olmadı? Bir yalana mı inandırıldılar? Yalan uğruna mı şehit oldular? Eğer Tanrı böyle bir şey yaptıysa onları kandırmış olmaz mı? Sonsuz Kutsal olan Tanrı böyle bir hile yapmaktan münezzehtir değil midir?

Hristiyanlık Dışı Kaynaklarda Çarmih

Yahudi Kaynaklarına Göre:

- 1) Aslında Kutsal Kitap dışında en kayda değer referans I. yüzyılda yaşamış Yahudi tarihçi Josephus'un yazıdır. "Antik Çağ'da Yahudiler" adlı kitabının iki yerinde İsa'dan ve çarmıhtaki ölümünden bahseder.
- 2) Babylonian Talmud, b. Sanhedrin 43a: Hamursuz Bayramı arefe gününün de Yeşu (İsa) asıldı... O'nu destekleyen hiçbir şey öne çıkarılmadığı (savunulmadığı) için hamursuz Bayramı arefesi asıldı.
- 3) The Amoa "Ulla" (Ulla Yuchanan'ın öğrencisiydi. Filistin'de III. yüzyılda yaşadı) şöyle der: "Ve zannediyor musunuz ki Nasıralı İsa'ya kendini savunma hakkı verildi? O bir ayarıcıydı, Rahmet sahibi olan Tanrı şöyle demiştir: "Böylesinin canını bağışlamayacak, esirgemeyeceksin."

Burada dikkat edilirse işlerini çok ciddiye alan o dönemdeki Yahudi Talmud yazarları bu inanmadıkları İsa Mesih'in çarmıhtaki ölümünü açıkça kayda geçirmişlerdir.

Roma kaynaklarında Çarmih:

- 1) Cornelius Tacitus'un (M.S. 56-120) "Annals" kitabında, xv. 44: İsa ...Vali Pontius Pilatus'un ellerinde infaz edildi.
- 2) Lucian of Samosata (M.S.125-180): "İsa, Filistin'de çarmıha gerilmiş olan adamdır."
- 3) İsa ve ilk Hristiyan toplulukları hakkında diğer önemli bir kaynakta Pliny the Younger'ın İmparator Trajan'a yazdığı mektuplardır. Pliny Roma'nın

Anadolu'daki Bitinya (günümüz İstanbul'dan Sakarya ve Bursa'ya kadar olan doğu Marmara'yı kapsayan alan) bölgesinin valisiydi. M.S. 112 yıllarında yazmış olduğu bir mektubunda Trajan'a akıl danışmıştır. Trajan'dan bu Hristiyan olmakla yani Mesih İsa'nın Rab olduğuna ve çarmıhta günahlara karşılık ölüp dirildiğine inanmakla suçlanan bu insanlara ne gibi kanuni yaptırımlar uygulayabileceğini sormaktadır. Pliny; her yaş, klas, cinsiyetten grup insanların Hristiyan olmakla suçlandıklarını ve bunlar hakkında İmparatora danışmak ihtiyacında olduğunu söyler.

Mektubunun bir yerinde Pliny Hristiyanlar hakkında öğrendiklerini İmparatora şöyle aktarır:

“Bu Hristiyan olmakla suçlananlar, haftanın belirli bir gününde gün ağarmadan düzenli olarak toplanırlar. İsa'ya, bir Tanrı'ya gibi, ilahi söylerler. Birbirlerine kuvvetli bir yeminle; asla kötü bir davranışta bulunmayacaklarına, asla dolandırıcılık veya hırsızlık yapmayacaklarına, asla zina etmeyeceklerine, asla sözlerini değiştirmeyeceklerine, kendilerine olan güvene sırt çevirmeyeceklerine dair bağlıdırlar. Adetlerine göre dağılırlar. Ve tekrar bir araya gelerek sıradan ve masum bir şekilde ekmek (Rabbin Sofrası) paylaşırlar.”

Pliny bu mektubunda kilisede ihtiyar görevi yapan iki köle kadına işkence ettiğini ama bu batıl inançlarından onları vaz geçiremediğini de yazar. Pliny imparatora bu yakalananlar inançlarından vaz geçselerde yine de cezalandırıp cezalandırmaması gerektiğini, cezalandırırken yaş, cinsiyet veya statü ayırımı yapıp yapmaması gerektiğini sorar.

İmparator Trajan Pliny'e cevap olarak Hristiyanları özellikle gidip aramamasını ancak birileri onları ele veriyorsa, bir şikâyet varsa (anonim şikayetleri kabul etmemesini de ekler) o zaman onları tutuklamasını, eğer Roma tanrılarına inanmaya geri dönmezlerse, İmparatora tapınıp tütsü yakmazlarsa ve en önemlisi Mesih İsa'ya küfretmezlerse onları infaz etmesini söyler.

İsa Mesih'in insanlığa yaptığı etki tabii ki sadece o dönemdeki öğrencileri ve çevresiyle sınırlı değildir. O'nun ve kilisesinin (imanlılar topluluğu) insanlığa kazandırdıkları hakkında binlerce kitaplar yazılmıştır ve yazılmaya devam edilmektedir. İnsanlığın en büyük düşmanı olan ölümü yenmiş olan İsa Mesih bugün, XXI. yüzyılda hala insanları ruhsal olarak değiştirmeye, yüreklerinde sonsuzluk için ve yaşayan Tanrı için bir sevinç ve ışık olmaya devam etmektedir. Dediği gibi O'nun krallığı göklerde dir ve bizleri oraya davet etmeye devam etmektedir.

DEİZMDEN MESİH'E

Deizm, tek Tanrı'ya inanıp ancak hiçbir dini kabul etmeyen görüştür. Deizmde her şeyi başlatan; evreni bir saat gibi kuran, tasarımlarıyla varlıkları meydana getiren bir Tanrı inancı vardır. Ancak bu Tanrı şimdiki zamana karışmaz, kişisel değildir ve asla vahiy aracılığıyla bir din oluşturmamış ya da insanlığa hitap etmemiştir.

Deizme göre Tanrı tüm evreni başlangıçta yarattı ve bir daha asla yaratılışa müdahale etmedi. Bu yüzden deistler Kutsal Kitap'ta ve özellikle İncil bölümünde geçen mucizelere, Kutsal Ruh'un vahiy yoluyla peygamberlere esinlemesine ya da Tanrı'nın beden alarak insanlık tarihine müdahalesine inanmazlar.

Deizmde esas olan; doğayı gözlemleyerek Tanrı'nın varlığına ve bazı sıfatlarına ulaşmak, onları anlamaktır. Bunlar yalnızca tek bir Tanrı'nın varlığına doğal işaretlerdir ama bu görkemli Tanrı'nın insanlığa ulaşmak ya da hitap etmek isteyebileceğini kabul etmezler.

Deizmin kaynağı olarak mantık ve doğa gösterilir. Deistler "iman" kavramına da karşıdır ve "Bir tasarımcının olduğu zaten gözler önündedir, aklımla bunu görüyorum. Bu yüzden bir Tanrı'ya iman etmem gerekmemektedir." diyerek Voltaire'e dayandırdıkları bir Tanrı görüşleri vardır.

Deizmin ortaya çıkışının ya da kuvvetlenmesinin birçok nedenleri vardır. Özellikle teist (tek Tanrılı inançlar - Semavi dinler; İslam, Yahudilik ve Hristiyanlık) inançtaki bir kısım insanların din adına yaptıkları yanlışlar ya da zulümler yüzünden, etkiye tepki olarak güçlenmiştir. Bugün toplumumuzda da bunun örneklerini görüyoruz.

Deizme yönelen insanlara yapacağımız en önemli 2 uyarı şunlar olacaktır:

İlk olarak; Kutsal Kitap (Tevrat-Zebur-İncil) ve Kutsal Kitap'ın İncil bölümü tarihsel olarak içeriği kesinlikle muhafaza edilmiş ve Tanrı Oğlu İsa Mesih'in nasıl mucizelerle ortaya çıktığı ancak çarmıhta durdurulduğu fakat Tanrı gücüyle üçüncü gün ölümden dirildiği; birinci ağızdan tanıkların aktarımlarıyla, hayatlarını ortaya koyarak günümüze kadar etkisini sürdürerek gelmiştir. İncil bir takım teolog (ilahiyatçı) tarafından bir yerde oturup bir din oluşturmak için yazılmış, bir öğretiler ya da kurallar yumağı olan bir şeriat, bir din değildir. Aksine bizi diri Tanrı'ya cesaretle yaklaşmaya çağıran, maddi dünyanın perde arkasındaki ruhsal Tanrı'yla şimdiki zamanda bir sevgi ilişkisine çağıran bir kitaptır. Tüm Kutsal Kitap boyunca, ilk kitap olan Tevrat'ın Yaratılış bölümünden itibaren Tanrı'nın nasıl evreni, dünyayı ve ilk insanı yaratıp, onlarla bir ilişki içerisinde olduğunu, günahlarımız yüzünden Kutsal Tanrı'dan ayrıldığımızı ve Tanrı'nın çağlar boyunca nasıl bu günah sorununa karşı çözüm mücadelesi içerisinde olduğunu okuyoruz. Tanrı güvenilir ve sevecendir, kapısını çalanlara o kapıyı en güzel şekilde açacaktır.

İkinci olarak; evet doğa bizlere perde arkasında muhteşem bir tasarımcının olduğunu söylüyor. Bu yaratıcının muazzam bir ilmi ve kudreti olduğunu gözlemlediğimiz gibi aynı zamanda her şeyde bir amacı olduğunu, her şeyde bir bakıma insanı temel ve muhatap aldığını, insana karşı çok lütüfkâr, cömert ve sevecen olduğunu gözlemliyoruz. O zaman bu yaratıcının insanlığa peygamberler ve Biricik Oğul, bizzat beden almış Tanrı Kelamı olan İsa Mesih aracılığıyla seslenmesi gayet doğal değil midir? İnsanlığın en son ve büyük düşmanı olan **“ölüm”** gerçeğine karşılık bizleri uyarmayı ve çıkış yolunu göstermeyi bu muazzam tasarımcıdan beklememiz doğal değil midir?

C.S. Lewis'in ifade ettiği gibi *“bana açlık hissini veren nasıl yiyecekleri sağlıyorsa, bana susuzluk hissini veren suyu sağlıyorsa, yüreğime sonsuzluk - ölümsüzlük hissini koyduğuna göre onu da vermek istiyor demektir.”*

Sizi biraz daha düşündürmek için bir örnek daha vermek istiyorum; bir bahçıvan düşünün büyükçe bir alana sıfırdan bir portakal bahçesi kurmaya başladığını görüyorsunuz. Bahçıvan her bir tohum fidana, fidandan olgun bir ağaca gelişinceye kadar bahçesinde uğraş veriyor. Ağaçları buduyor, ilaçlıyor... Ve ağaçlar meyve vermeye başlıyor. Portakallar olgunlaşınca hepsini tek tek topluyor ancak bakıyorsunuz ki bu bahçıvan bu portakalların tamamını bahçenin yanından geçen ırmağa boşaltıyor. O anda ne düşünürdünüz? Bahçıvana “eğer hepsini ırmağa boşalttıysan neden bu kadar emek verdin ki?” diye sorardınız değil mi? Belki de bahçıvanın size şöyle cevap vermesini umacaksınız: “ırmağın aşağısında bir tesisim var ve adamlarım portakalları toplayıp paketliyor ve nihai hedeflerine gönderiyorlar...”

Evet bu soruyu Tanrı'ya sorun, “Neden bu kadar harika yaratılmış insanlar ölüm ırmağına bırakılıyorlar? Tekrar toplanacaklar mı? Nihai bir konutları var mı?”

Kutsal Kitabı yakından inceleyenler göreceklerdir ki; Tanrı gerçekten insanlığı sevmektedir ve kendisiyle bir aile olabilmemiz, O'na “Baba, Babacığım” diye seslenebilmemiz için göklerdeki Biricik Oğlunu göndermiş ve O da barışımız için kendini bizim uğrumuza feda etmiştir. O bize lakayt kalmadığı gibi bizim de O'na lakayt kalmamız gerekmektedir.

İncil Yuhanna 3:16 “Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik Oğlu'nu verdi. Öyle ki, O'na iman edenlerin hiçbirisi mahvolmasın, hepsi sonsuz yaşama kavuşsun. 17 Tanrı, Oğlu'nu dünyayı yargılamak için göndermedi, dünya O'nun aracılığıyla kurtulsun diye gönderdi.”

İncil Romalılar 1:18 “Haksızlıkla gerçeğe engel olan insanların bütün tanrısızlığına ve haksızlığına karşı Tanrı'nın gazabı gökten açıkça gösterilmektedir. 19 Çünkü Tanrı'ya ilişkin bilinen ne varsa, gözlerinin önündedir; Tanrı hepsini gözlerinin önüne sermiştir. 20 Tanrı'nın görünmeyen nitelikleri –sonsuz gücü ve Tanrılığı– dünya yaratılalı beri O'nun yaptıklarıyla anlaşılakta, açıkça görülmektedir. Bu nedenle özürleri yoktur. 21 Tanrı'yı bildikleri halde O'nu Tanrı olarak yüceltmediler, O'na şükretmediler. Tersine, düşüncelerinde budalalığa düştüler; anlayışsız yüreklerini karanlık bürüdü.”

Yuhanna 14:1 “Yüreğiniz sıkılmasın. Tanrı'ya iman edin, bana da iman edin. 2 Babam'ın evinde kalacak çok yer var. Öyle olmasa size söyledim. Çünkü size yer hazırlamaya gidiyorum. 3 Gider ve size yer hazırlarsam, siz de benim bulunduğum yerde olabilirsiniz diye yine gelip sizi yanıma alacağım.”

Kaynakça

- “I Don't Have Enough Faith To Be An Atheist” Norman L. Geisler and Frank Turek
- “Özde Hristiyanlık” C. S. Lewis
- <https://www.newscientist.com>
- <http://www.apologeticsindex.org/272-Qur'an>

- <http://www.christianitytoday.com/ct/2011/april/muslimschristianssamegod.html>
- <http://www.as.utexas.edu/astronomy/education/spring06/komatsu/secure/lecture05.pdf>
- bible.com
- Paul Bloom "The Moral Life of Babies (Bebeklerin Ahlak Yaşanı)" The New York Times, 5 Mayıs 2010